

STRATEŠKI RAZVOJNI PLAN TURIZMA OPĆINE PODRAVSKA MOSLAVINA ZA RAZDOBLJE OD 2018. DO 2022.

**OVAJ PROJEKT SUFINANCIRAN JE SREDSTVIMA EUROPJSKE UNIJE
Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj**

**Strateški razvojni plan turizma općine Podravska Moslavina
za razdoblje od 2018. do 2022.**

PROGRAM RURALNOG RAZVOJA 2018.-2022.

Udio u sufinanciranom dijelu: 85% EU, 15% RH

Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj: Europa ulaze u ruralna područja

U Podravskoj Moslavini, 28. ožujka 2019.

Naručitelj

Općina Podravska Moslavina

Sudjelovali u izradi

Općinski načelnik

Zamjenik načelnika

Općinski vijećnici

Zaposlenici Općine Podravska Moslavina

Informacije

Osječko-baranjska županija

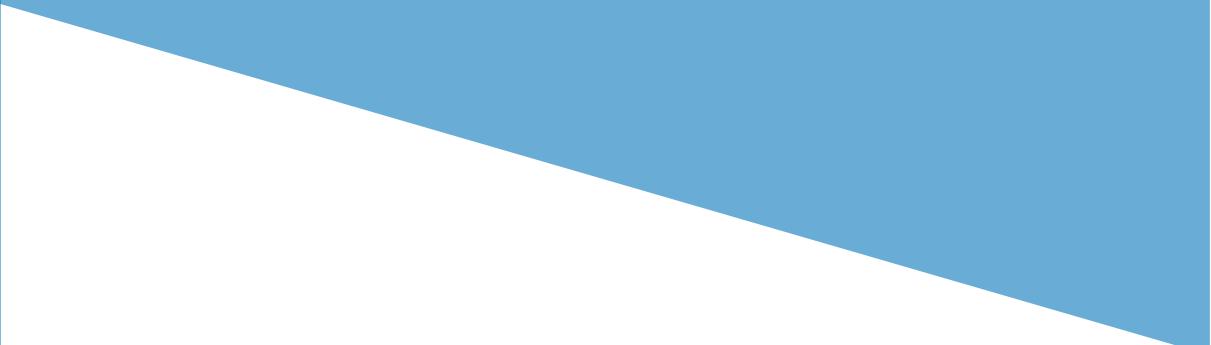
Općina Podravska Moslavina

Hrvatski zavod za zapošljavanje

Hrvatski zavod za statistiku

Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU Hrvatska

turistička zajednica

STRATEŠKI RAZVOJNI PLAN TURIZMA OPĆINE PODRAVSKA MOSLAVINA ZA RAZDOBLJE OD 2018. DO 2022.

Sadržaj

1. Uvodne postavke i metodološki okviri.....	6
2. Analiza stanja.....	10
2.1. Opći podaci o Općini Podravska Moslavina.....	10
2.1.1. Geoprostorna obilježja	11
2.1.2. Pravni ustroj	12
2.1.3. Demografska obilježja	12
2.1.4. Infrastruktura	13
2.1.5. Gospodarenjem otpadom	13
2.1.6. Gospodarstvo i poljoprivreda	14
2.1.7. Tržište rada	14
2.1.8. Društvena infrastruktura	15
2.2. Turistički resursi i atrakcijska osnova Općine Podravska Moslavina.....	16
2.2.1. Prirodna osnova	16
2.2.1.1. Reljef	17
2.2.1.2. Klima	17
2.2.1.3. Voda	18
2.2.1.4. Biljni i životinjski svijet.....	18
2.2.1.6. Zaštićena prirodna baština.....	20
2.2.2. Kulturna baština	22
2.2.3. Povijesni događaji	23
2.2.4. Vjerske ustanove	24
2.2.5. Udruge na području Općine Podravska Moslavina.....	26
2.2.5.1. Športsko-ribolovno društvo Štuka.....	26
2.2.5.2. Lovačka udruga Šljuka	27
2.2.6. Športsko-rekreacijske građevine i tereni	27

2.2.7. Manifestacije	28
2.3. Dionici turističkog razvijanja	30
2.4. Okruženje destinacije	33
2.5. Smještajna i ugostiteljska ponuda	37
2.5.1. Turizam na području Osječko-baranjske županije	37
2.5.2. Smještajna i ugostiteljska ponuda na području Općine Podravska Moslavina	40
3. Vizija i strateški ciljevi razvijanja turizma općine Podravska Moslavina.....	42
3.1. SWOT analiza	44
3.2. Prioriteti i mjeru	46
4. Usklađenost strategije s nacionalnim i regionalnim politikama.....	50
4.1. Financijske mogućnosti za provedbu zacrtanih projektnih aktivnosti	61
5. Komunikacija i informiranje	62
6. Zaključak	66

1

Uvodne postavke i metodološki okvir

Općina Podravska Moslavina po svojim zemljopisnim obilježjima pripada skupini kontinentalnoga turizma. Trendovi razvjeta kontinentalnoga turizma posljednjih su godina pozitivni, a turizam kao društvena i gospodarska djelatnost predstavlja značajan potencijal i jedna je od najbrže rastućih grana svjetskih ekonomija. Osnova za pokretanje turizma na području Općine Podravska Moslavina prvenstveno su razvojni projekti kojima bi se osigurala kvalitetna i integrirana turistička ponuda kao preduvjet održivom razvitku kontinentalnoga turizma. Prvi je korak u tom upravo izrada strateškoga dokumenta.

Strateški razvojni plan turizma Općine Podravska Moslavina za razdoblje 2018.-2022. godine temeljni je planski dokument kojim se određuju strateški ciljevi i prioriteti turističkoga razvjeta općine. Strategija razvoja turizma Općine Podravska Moslavina nastoji osigurati usmjeravanje na razvojno perspektivne turističke potencijale Općine Podravska Moslavina i njihovo iskorištanje na najučinkovitiji način, odnosno stvoriti sveobuhvatan razvojni plan općine za sve ključne sektore turističko-razvojnih područja.

Strateški razvojni plan turizma Općine Podravska Moslavina za razdoblje 2018.-2022. godine, koje je uskladeno s programskim planiranjem na razini Europske unije i Republike Hrvatske, što omogućava lakše povezivanje općinskoga razvojnoga programa s dokumentima više razine.

Metodološki okvir korišten za izradu Strateški razvojni plan turizma Općine Podravska Moslavina za razdoblje 2018.-2022. godine nastojalo se obuhvatiti većinu uvriježenih načela kvalitetnoga strateškoga planiranja, pa izrada strateškoga plana obuhvaća sljedeća poglavlja:

Analiza stanja

Ovo poglavlje sadrži osnovnu analizu postojećega stanja s najvažnijim turističkim razvojnim obilježjima, trendovima, problemima i potrebama Općine. Analiza stanja služi kao podloga za utvrđivanje turističkih razvojnih prioriteta, a strukturirana je na sljedeći način:

- opći podaci o Općini Podravska Moslavina;
- turistički resursi i atrakcijska osnova Općine Podravska Moslavina;
- dionici turističkoga razvijanja;
- okruženje destinacije;
- smještajna i ugostiteljska ponuda.

SWOT analiza

SWOT analiza podrazumijeva istraživanje svih važnijih karakteristika, kako unutrašnjega, tako i vanjskoga okruženja, radi identifikacije strateških čimbenika koji će odrediti turističku budućnost Općine. U unutrašnjem se okruženju identificiraju snage i slabosti - resursi i kapaciteti na koje se Općina može osloniti u svom turističkom razvitku i oni koji ograničavaju ili onemogućuju njezin daljnji turistički razvitak. Vanjsko se okruženje sastoji od prilika i prijetnji - resursa i kapaciteta izvan Općine koji bi mogli biti iskorišteni za daljnji turistički razvitak te oni koji ga mogu ograničiti.

Vizija i strateški ciljevi

Vizija sadrži sveobuhvatni opis budućega željenoga turističkoga razvijanja općine. Strateški se ciljevi određuju na temelju prethodnih analiza i predstavljaju ključni element strateškoga razvoja turizma.

SLIKA 1. PODRAVSKA MOSLAVINA

Prioriteti i mjere

Prioriteti proizlaze iz vizije i razrađuju strateške ciljeve. Mjere su intervencije i aktivnosti u području i predstavljaju okvir za pripremu i izradu konkretnih razvojnih projekata u turizmu.

Provedba strateškoga plana: institucionalni i financijski okvir

Ovo poglavlje sadrži opis postupaka i nadležnost subjekata u provedbi strateškoga plana, njihove kapacitete te rokove provedbe, dok financijski plan sadrži indikativni i okvirni pre-gled te alokaciju finansijskih sredstava po strateškim cijevima, prioritetima i mjerama, izvo- rima i razdobljima.

Praćenje učinaka i evaluacija realizacije postavljenih ciljeva

Sustav pokazatelja postignuća sastoji se od pokazatelja dugoročnoga učinka na ciljeve razvojne politike, pokazatelja izravnog pozitivnoga učinka na ciljne skupine, pokazatelja dugoročnoga utjecaja na razvitiak općine. Kako bi se uspješnije mogao pratiti pravi učinak strateškoga plana, uspostavljen je kvantitativni sustav vrjednovanja uspješnosti proved- be svih aktivnosti.

Cjelokupni proces izrade strategije razvoja turizma temelji se na partnerskom pristupu, jednom od osnovnih načela politike regionalnoga razvijatka. Partnerski pristup podrazumijeva suradnju javnoga, privatnoga i civilnoga sektora, odnosno suradnju tijela državne uprave, jedinica područne (regionalne) samouprave, jedinica lokalne samouprave, gospodarskih subjekata, znanstvene zajednice, socijalnih partnera i organizacija civilnoga društva.

Općina Podravska Moslavina imenovala je radnu skupinu za izradu strategije razvoja turizma, u čijem su sastavu predstavnici općine. Zadatak radne skupine je savjetovati, pred- lagati i usmjeravati izradu strateškoga plana. Uz radnu skupinu, u izradi Strateški razvojni plan turizma Općine Podravska Moslavina za razdoblje 2018.-2022. godine sudjelovali su i stručnjaci angažirani kao tehnička pomoć.

Proces izrade strategije započeo je u siječnju 2019. Istog je mjeseca Općina uputila poziv svim zainteresiranim mještanima, tvrtkama, obrtima, obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima, zadrugama, udrugama, javnim ustanovama i institucijama da prijave svoje projektne ideje i razvojne projekte koje mogu pridonijeti turističkom razvitku Općine Podrav- ska Moslavina.

Na službenim stranicama Općine Podravska Moslavina objavljen je pregled prepoznatih snaga, slabosti, prilika i prijetnji za područje općine, kao i prijedlog prioriteta i mjera, te je upućen poziv zainteresiranim dionicima da iznesu svoje komentare.

2

Analiza stanja

2.1. Opći podaci o Općini Podravska Moslavina

2.1.1. Geoprostorna obilježja

Općina Podravska Moslavina smještena je u krajnjem sjeverozapadnom dijelu Osječko-baranjske županije i prostire se na površini od 44,46 km². Općinu čine naselja Podravska Moslavina, Krčenik, Gezinci, Martinci Miholjački i nenaseljeno naselje Orešnjak, a administrativno se sjedište općine nalazi u Podravskoj Moslavini. Općina Podravska Moslavina na istoku graniči s općinom Viljevo, a ostali dio Općine graniči sa Općinom Čađavicom na zapadu i općinom Crnac na jugu, a iste se nalaze u Virovitičko-podravskoj županiji.

Sjeverna granica Općine Podravka Moslavina ujedno je i dio državne granice prema Republičkoj Mađarskoj. Prostor općine Podravska Moslavina pripada prirodno-geografskoj cjelini slavonske Podравine kao dijelu geografske cjeline istočne Hrvatske.

Klimatološke osobine prostora Općine Podravska Moslavina dio su klimatskih osobina šireg prostora istočne Hrvatske. Cijelo područje, kao i širi prostor, ima sve odlike umjereno kontinentalne klime. Prostor Općine Podravska Moslavina dio je vodnoga područja sliva Drave i Dunava, u okviru kojega su oblikovana manja slivna područja. Općina Podravska Moslavina u cijelosti pripada slivnom području Karašića-Vučica, na kojem se prostiru dvije hidrogeološke jedinice: gorski i prigorski vodonosnici pobrda i gorskih masiva Papuka i Krendije i aluvijalni vodonosnici u dravskoj ravnici. Područje općine Podravska Moslavina pripada području aluvijalnih vodonosnika gdje se pojavljuju značajne zalihe podzemnih voda.

Na području općine Podravska Moslavina zastupljeno je šest pedoloških jedinica: lesivirano i lesivirano semiglejno tlo na pijesku i lesu - pretežno antropogenizirana tla na sjevernom dijelu općine od zapada prema sjeveroistoku, aluvijalna (fluvijalna) tla, karbonatna, pjeskovito ilovasta i pjeskovita na sjevernom i sjeverozapadnom dijelu općine, močvarno hipoglejno (hipoglej) i močvarno amfglejno (amfglej), dijelom nepotpuno hidromeliorirana tla na središnjem dijelu općine, močvarno hipoglejno i semiglej - pretežno nepotpuno hidromeliorirana također na središnjem dijelu općine, močvarno amfglejno i močvarno hipoglejno - dijelom nepotpuno hidromeliorirano na južnom dijelu općine, te močvarno amfglejno vertično na jugozapadnom dijelu općine.

2.1.2. Pravni ustroj

Općina Podravska Moslavina je jedinica lokalne samouprave osnovana Zakonom o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj. Tijela Općine Podravska Moslavina su Općinsko vijeće i općinski načelnik. Dan općine Podravska Moslavina je 8. rujna, a službeno glasilo izlazi pod nazivom Službeni glasnik Općine Podravska Moslavina. Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga Općine ustrojen je Jedinstveni upravni odjel.

2.1.3. Demografska obilježja

Prema popisu stanovništva iz 2011., općina Podravska Moslavina ima 1.202 stanovnika, od čega je 597 (49,7 %) muškaraca i 605 (50,3 %) žena. U odnosu na 2001., broj stanovnika je manji za 249, odnosno za 17,16 %. Većina stanovništva, njih 798 smještena je na području naselja Podravska Moslavina, naselje Gezinci broji 33 stanovnika, naselja Krčenik 334, a naselje Martinci Miholjački 37 stanovnika.

TABLICA 1. PRIRODNO KRETANJE STANOVNIŠTVA U 2017.

Područje	Živo-rođeni	Mrtvo-rođeni	Umrli	Umrla dojenčad		Prirodni priраст	Brakovi		Vitalni indeks
				ukupno	0-6 dana		sklopljeni	razvedeni	
Republika Hrvatska	36.556	149	53.477	148	72	-16.921	20.310	6.265	68,4
Osječko-baranjska županija	2.378	7	3.897	5	1	-1.519	1.491	518	61,0
Općina Podravska Moslavina	9	-	22	-	-	-13	8	2	40,9

IZVOR: DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU, WWW.DZS.HR

Prosječna starost stanovnika općine Podravska Moslavina je 40,4 godine (39,3 godine muš- karci i 41,5 godina žene). Radno sposobnog stanovništva u dobi od 15 do 64 godine ukupno je 784 (65,22 %), od čega 416 muškaraca i 368 žena.

Hrvati čine 95,51 % stanovništva Općine Podravska Moslavina, Srbi 3,49 %, zatim slijede Austrijanci i Slovenci 0,17 %, te Mađari, Nijemci i ostali s 0,08 %. Stanovnika koji su se izja- snili u smislu vjerske pripadnosti je 0,17 %, a onih koji se ne izjašnjavaju 0,25 %.

2.1.4. Infrastruktura

Na području Općine Podravska Moslavina nalaze se trase sljedećih razvrstanih cesta: 8,6 kilometara državne cesta D34 Daruvar (D5) - Slatina - Donji Miholjac - Josipovac (D2), 7,1 kilometar županijske ceste Ž3040 (D34) - Krčenik - Zdenci - Orahovica - Kutjevo - Pleter- nica, dva kilometra lokalne ceste L 44001 Martinci Miholjački - Gezinci (D34). Navedenim razvrstanim cestama sva naselja Općine Podravska Moslavina povezana su u prometni su- stav širega okruženja, a glavnu prometnu os čini državna cesta D34.

Naselja Podravska Moslavina, Gezinci i Krčenik imaju izgrađenu vodoopskrbnu mrežu pit- ke vode koja je dio javnoga vodoopskrbnoga sustava, dok naselje Miholjački Martinci nije priključeno na javnu vodoopskrbnu mrežu, a ista je u izgradnji.

Područje Općine Podravska Moslavina opskrbljuje pitkom vodom tvrtka Komrad d.o.o. iz Slatine. Problematika odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda na području općine Podrav- ska Moslavina nije riješena, odnosno kanalizacijska mreža je u izgradnji.

Područje općine Podravska Moslavina električnom energijom opskrbljuje HEP Operator dis- tribucijskog sustava d.o.o. - Elektroslavonija Osijek i Elektra Virovitica.

Elektroopskrbna mreža je funkcionalno i tehnički u dobrom stanju. Plinska mreža izgrađena je na cijelom području naselja Gezinci, Krčenik i Podravska Moslavina, a plin se distribuira preko tvrtke HEP Plina d.o.o.

2.1.5. Gospodarenje otpadom

Gospodarenje otpadom na području općine Podravska Moslavina organizirano je suklad- no zakonskim odredbama. Obuhvaćenost stanovništva organiziranim skupljanjem i odvo- zom otpada je 100 %. Komunalni otpad prikuplja se putem kanti i vreća, skupljanje i odvoz obavlja tvrtka Eko-flor plus d.o.o. Oroslovje, a mjesto odlaganja otpada je Petrovačka Dola, Vukovar. Na području općine postavljeno je 15 reciklažnih otoka sa spremnicima za papir, staklo i plastiku, u kućanstvima su podijeljene posude za plastiku i papir.

2.1.6. Gospodarstvo i poljoprivreda

Sukladno Zakonu o regionalnom razvoju Republike Hrvatske i Odluci o razvrstavanju jedini- ca lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti, općina Podrav- ska Moslavina razvrstana je u I. skupinu jedinica, koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u zadnjoj četvrtini ispodprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave.

Na području općine Podravska Moslavina osnovano je 12 subjekata maloga gospodar- stva. U naselju Podravska Moslavina sjedište ima sedam subjekata maloga gospodarstva, u Krčeniku tri, a u Gezincima i Martincima Miholjačkim po jedan. Subjekti su registrirani za djelatnosti trgovine na veliko i malo, poljoprivrede, uzgoja žitarica, mahunarki i uljanoga sjemena, trgovine na veliko krutim, tekućim i plinovitim gorivima i srodnim proizvodima, djelatnost piljenja i blanjanja drva, uzgoja svinja, pripreme i posluživanja pića.

Poljoprivredne površine na području općine Podravska Moslavina obuhvaćaju 2.855 ha, odnosno 64,2 % ukupne površine općine. Obradive poljoprivredne površine omogućuju intenzivnu poljoprivrednu proizvodnju ratarskih kultura, pa su na poljoprivrednom zemlji- štu najzastupljenije žitarice, krmno bilje, uljano sjemenje i plodovi, šećerna repa, ugari, ostalo povrće u povrtnjacima, ostalo povrće na oranicama i mahunasto povrće za suho zrno. Govedarska proizvodnja najznačajnija je grana stočarstva i jedna od najvažnijih grana ukupne poljoprivredne proizvodnje. Uz govedarsku proizvodnju, uzgoj i proizvodnja svinja imaju dugu tradiciju na području Općine Podravska Moslavina.

2.1.7. Tržište rada

Na dan 31. siječnja 2019. na području Općine Podravska Moslavina bile su 84 nezaposlene osobe, od čega 37 muškaraca (44,1 %) i 47 žena (55,9 %). Kvalifikacijska struktura stanovni- ka općine Podravska Moslavina je nepovoljna. Stanovnika bez škole je 2,9 %, sa završenom osnovnom školom 51,55 %, sa završenom srednjom školom 40,04 %, dok je visokoobrazo- vanih tek 2,7 %.

Struktura nezaposlenih po razini obrazovanja odgovara kvalifikacijskoj strukturi. Od 84 ne- zaposlene osobe na dan 31. siječnja 2019., četvero ih je bez škole ili završene osnovne ško- le, s osnovnom školom je 25 nezaposlenih osoba, 34 je sa srednjom školom za zanimanja do tri godine i školom za KV i VKV radnike, 16 ih ima srednju školu za zanimanja u trajanju od četiri i više godina i gimnazije, tri nezaposlene osobe imaju prvi stupanj fakulteta, stručno- ga studija i više škole, a ni jedna nezaposlena osoba nema fakultet, akademiju, magisterij ili doktorat.

SLIKA 2. VATROGASNI DOM PODRAVSKA MOSLAVINA

2.1.8. Društvena infrastruktura

Na području Općine Podravska Moslavina djeluju dvije područne škole u naseljima Podrav- ska Moslavina i Krčenik, u kojima se nastava održava od prvog do četvrtog razreda, dok se za učenike od petog do osmog razreda nastava održava u matičnoj školi Ante Starčevića u Viljevu. Školska zgrada u Krčeniku izgrađena je 1946. i tada je bila osmogodišnja škola s oko 80 učenika. Danas ova područna škola ima desetak učenika, a nastava je organizirana u trorazrednom kombiniranom odjeljenju. Novoizgrađena škola u naselju Podravska Mosla- vina završena je 2011., a sastoji se od ulaznoga hola, četiri učionice, zbornice, kuhinje, gar- deroba i sanitarnih čvorova. Na području Općine ne djeluje dječji vrtić, ali je u siječnju ove godine počela izgradnja dječjega vrtića u naselju Podravska Moslavina.

Zdravstvena zaštita na području Općine Podravska Moslavina organizirana je kroz djelova- nje ambulante Podravska Moslavina u istoimenom naselju, gdje osim ordinacije opće medi- cine, djeluje i stomatološka ordinacija.

Na području Općine Podravska Moslavina djeluje desetak udrugu, među kojima su kul- turno- umjetničke, športsko-rekreativne i ostale udruge. Dobrovoljna vatrogasna društva

osnovana su u naseljima Podravska Moslavina i Krčenik, kao i nogometni klub, aktivna su kulturno-umjetnička društva, lovačke udruge, boćarski klub te klub mladih. Društveni i vatrogasni domovi središnja su mjesta za održavanje kulturnih, zabavnih, športskih i drugih manifestacija te često jedini odgovarajući prostor za rad udruga s područja pćine Podravska Moslavina.

2.2. Turistički resursi i atrakcijska osnova Općine Podravska Moslavina

Razvoj turizma i turističke ponude Općine Podravska Moslavina u najvećoj je mjeri definiran osnovnim turističkim resursima. Turistički resursi dio su cjeline razvijenog određenoga geografskog područja, a bogatstvo resursima komparativna je prednost i u turističkom i u gospodarskom smislu. Turistički resursi čine skup turističkih atrakcija i infrastrukture nužnih za razvitak turističkog područja. S obzirom na to da se cijelokupna ponuda u turizmu temelji na atraktivnim svojstvima resursa kojima raspolaže, okosnica svakoga dugoročnog razvojnog plana turizma upravo je analiza turističke atrakcijske osnove.

2.2.1. Prirodna osnova

Elementi prirodne osnove kao njezine temeljne sastavnice prije svega su reljef, klimatska obilježja, voda na kopnu, biljni i životinjski svijet te zaštićena prirodna baština. Prirodna osnova pripada skupu prirodnih atrakcija ili atraktivnosti.

SLIKA 3. RUKAVAC RIJEKE DRAVE U NASELJU PODRAVSKA MOSLAVINA

2.2.1.1. Reljef

Općina Podravska Moslavina dio je prirodno-geografske cjeline slavonske Podравine, koja je u reljefnom smislu tipična akumulacijska nizina, u sklopu koje su morfološkim procesima od mlađeg pleistocena nastali sljedeći geomorfološki oblici: poloj Drave, terasnna nizina Drave te fluvijalno-močvarna nizina uz Vučicu. Poloj rijeke Drave naplavna je ravan nastala akumulacijsko-erozijskim procesima tijekom holocena. To je prostor vrlo male dubine temeljnica, a odlikuje se velikom vlažnošću. Rijeka Drava na ovom, ali i širem području ima osobine tipične ravničarske rijeke, pa u sastavu naplavnih ravni prevladavaju pjesak, pretaloženi prapor i glina, a šljunci se javljaju tek u većim dubinama. U okviru naplavne ravni Drave izdvajaju se njezin viši i niži dio. Viši dio čine konkavni dijelovi meandara, grede i područja plavljenja za vrijeme najviših vodostaja, dok niži dio naplavne ravni čine mrvlje i rukavci nastali linearno-erozijskim djelovanjem.

Terasna nizina Drave nešto je više područje, iznad naplavne ravni, nastalo neotektonskim pokretima u pleistocenu, u čijem sastavu uslijed eolske akumulacije prevladavaju lesne i lesu slične naslage debeljine 8-20 metara. Terasna je nizina blago nagnuta od sjeverozapada prema jugoistoku (109-107 metara do 97-93 metara) i od sjevera prema jugu (109-97-93 metara). Prema geološkom postanku razlikuju se starija i mlađa terasa Drave. Starija virmska terasa Drave podijeljena je naplavnom ravni Karašice i Vučice na manji sjeverni i veći južni dio. U sastavu terase naslage su prapor koji prekrivaju riječne sedimente. Fluvijalno-močvarna područja su potolinski prostori nastali mlađim tektonskim spuštanjem terena tijekom holocena. Na mlađe spuštanje toga dijela prostora ukazuje usjecanje rijeke Karašice u višu terasnju nizinu prema sjeveroistoku umjesto prema jugoistoku, u skladu s postojećim visinskim odnosima. Nizina je ispunjena recentnim fluvijalnim nanosima rijeke Vučice i dijelom Karašice te organogeno-barskim sedimentima. Nadmorske visine fluvijalno-močvarne nizine kreću se od 99 metara na sjeverozapadu do 89 metara na jugoistoku. Ovi su prostori uz naplavne ravni (poloj) Drave najniži i najvlažniji prostori.

Na prostoru Općine Podravska Moslavina mogu se izdvojiti geomorfološke cjeline: poloj Drave te terasnna nizina Drave, na što ukazuju i nadmorske visine koje se kreću od 106 metara na sjeveroistoku do 95,3 metara na sjeveru Općine. Općenito, reljef Hrvatske se u cjelini shvaća kao turistički atraktivan dio prirodne osnove.

2.2.1.2. Klima

Klimatološke osobine prostora Općine Podravska Moslavina dio su klimatskih osobina širokog prostora istočne Hrvatske. Cijelo područje, kao i širi prostor, ima sve odlike umjerenog kontinentalnog klime koje karakteriziraju česte i intenzivne promjene vremena. Osnovne karakteristike ovoga tipa klime srednje mjesecne temperature više od 10 °C tijekom

više od četiri mjeseca godišnje, srednje temperature najtoplijega mjeseca ispod 22 °C te srednje temperature najhladnjega mjeseca između -3 °C i 18 °C. Obilježje je ove klime nepostojanje izrazito suhih mjeseci, oborina više u toploj dijelu godine, a prosječne godišnje količine se kreću od 700 do 800 mm. Prosječna temperatura zraka, prema mjerjenjima obavljenima u razdoblju od 1978. do 1998. iznosila je 11 °C. Srednje mjesecne temperaturu su u porastu do srpnja kada dostižu maksimum s prosječnom mjesecnom temperaturom 21,4 °C. Najhladniji mjesec je siječanj sa srednjom temperaturom od -0,4 °C.

2.2.1.3. Voda

Voda je temeljni turistički resurs u skupini prirodnih atrakcija, a u brojnim destinacijama najvažniji element ponude. Jezera i tekućice vodeće su turističke atrakcije, a njihova atraktivnost i značaj za turizam višestruke. Vode na kopnu dio su kulturnoga, regionalnoga i nacionalnoga identiteta i jedno od osnovnih prirodnih i društvenih obilježja geografskoga prostora. Također, vode na kopnu atraktivne su i zbog svojih obilježja pogodnih za bavljenje različitim športskim aktivnostima.

2.2.1.4. Biljni i životinjski svijet

Prirodni vegetacijski prostor na području Općine Podravska Moslavina, ali i širem nizinском području koje okružuju vodotoci bio je u prošlosti pod šumom. Eksploatacija šuma započela je u drugoj polovini 19. stoljeća, kada se ocjedite riječne terase i područja uz Dravu i vodotoke pretvaraju iz šumskoga u agrarni krajolik. Današnje šume, koje čine 23,8 % ukupne površine Općine, ostaci su nekadašnjega kompleksa ovih nizinskih šuma u kojima prevladavaju hrast lužnjak, jasen, grab, brijest, topola, lipa, joha i dr. Promatraljući prostorni raspored, šume su uglavnom zastupljene na sjevernom i središnjem dijelu Općine. Locirane su na dva mjesta, uglavnom na nižim terenima uz rijeku Dravu i sjeverozapadno od naselja Krčenik, uz prometnicu Podravska Moslavina - Čađavački Lug. Šume imaju višefunkcionalno značenje: uz ekonomsku korist, značajne su za zdravlje ljudi, a važan su čimbenik i regulator hidroloških uvjeta. Također, šume su temelj razvijanja turističkoga i lovog gospodarstva. Uz navedene šumske zajednice, od kojih je nešto veći pojas šuma u jugozapadnom području Općine, na ostalom prostoru Općine to su male šumske površine i mozaične površine šumske i travnjačke vegetacije. Ostala područja Općine Podravska Moslavina uglavnom su oranične površine, odnosno pripadaju agrarnom krajoliku. Poljoprivredne su površine vrijedne i neobnovljiv prirodni resurs i kao takav predstavljaju prirodno bogatstvo.

Rijeka Drava i Karašica

Sjeverna granica Općine Podravska Moslavina proteže se uz desnu obalu rijeke Drave. Rijeka Drava najveći je pritok Dunava s ušćem u Republici Hrvatskoj, dva i pol kilometra

sjeverozapadno od naselja Aljmaš. Izvire na Toblaškom polju (Dobbiaco) u sjevernoj Italiji, odnosno u južnom Tirolu. Ukupna površina sliva u Republici Hrvatskoj je 7.015 km^2 . Ukupna dužina rijeke Drave iznosi 749 km, a kroz Republiku Hrvatsku prolazi u dužini od 305 km tvoreći većim dijelom toku hrvatsko-mađarsku državnu granicu. Područjem Osječko-baranjske županije prolazi u dužini od 104 km, a područjem općine Podravska Moslavina u dužini od 10,5 kilometara. U svom donjem toku, kojemu pripada i područje općine Podravska Moslavina ima karakter nizinske rijeke s mnogo meandara i sprudova. Drava ima pluvijalno-glacijalni (kišno-ledenjački) režim, karakterizira ga mala vodostaj zimi, a velika u proljeće i početkom ljeta. S obzirom na malu površinu i položaj, prostor Općine nema nikakav utjecaj na hidrološke osobine i režimske karakteristike rijeke Drave.

Južnom granicom Općine Podravska Moslavina prolaze vodotoci Karašica i Donja Branjinška. Rijeka Karašica duga je 91 kilometar, a površina porječja joj je 936 km^2 . Nastaje su tokom Voćinske i Branjinske rijeke jugoistočno od Čađavice. Teče usporedno s Dravom u koju se ulijeva istočno od Petrijevaca. Odvodnjava istočni dio podravske ravnice, a ima ni-valno-pluvijalni režim s najvišim vodostajem u kasno proljeće (kopnjenje snijega) i u jesen. Područjem Općine Podravska Moslavina rijeka Karašica prolazi u dužini od 3,88 kilometara. Donja Branjinska ukupne je dužine 3,38 kilometara, dok područjem Općine Podravska Moslavina prolazi u dužini od 450 metara. Na području Općine Podravska Moslavina nalazi se i vodotok Donje Tunjevo I, ukupne dužine 6,18 kilometara, a područjem Općine prolazi u dužini od 3,68 kilometara. Kretanja mjesecnih protoka kod ovih vodotoka tijekom godine nose obilježja snježno-kišnoga režima, s obiljem proticaja u hladnom razdoblju godine.

SLIKA 4. POGLED NA PODRAVSKU MOSLAVINU I DIO PRIRODNE OSNOVE - RIJEKA DRAVA

Ribolov

Područje Općine Podravska Moslavina bogato je vodama koje su prirodni resurs za razvitak ribolovnoga turizma.

Budući da je prostor ovoga lokaliteta u ruralnom okruženju, za očekivati je da će on potaknuti razvitak ruralnoga turizma u okviru seoskih obiteljskih gospodarstava, kroz ponudu poljoprivrednih proizvoda, ali i kroz poticanje ekološki proizvedene zdrave hrane, odnosno razvijanja ekološke poljoprivrede.

Lovišta

Na području Općine Podravska Moslavina nalazi se dio državnoga, vlastitoga otvorenoga lovišta br. XIV/15 Đurđenica' površine 3.626 hektara, kojim gospodari tvrtka Lovište Prkos d.o.o. iz Donjeg Miholjca, te zajedničko otvoreno lovište broj XIV/139 Podravska Moslavina.

Daljnji razvitak lovstva i lovnoga turizma nametnuo je potrebu ulaganja u lovnu infrastrukturu u lovištima, kao i opremu za sprječavanje štete od divljači. Lovačke udruge sve više ulažu u obnovu lovne infrastrukture u lovištima, koju osim čeka i drugih objekata čine i pojilišta i hranilišta koja osiguravaju uvjete za postavljanje dovoljne količine hrane i vode za divljač u lovištu.

Lovni turizam važna je sastavnica kontinentalnoga turizma i potiče razvitak destinacija u unutrašnjosti zemlje. S obzirom na raspoložive kapacitete lovišta i divljači, na prostoru Općine Podravska Moslavina mogao bi se u budućnosti značajnije razvijati i lovni turizam, pod uvjetom očuvanja i zaštite lovišta te fonda divljači.

2.2.1.6. Zaštićena prirodna baština

Zaštićeno područje geografski je jasno određen prostor namijenjen zaštiti prirode, a njime se upravlja radi dugoročnoga očuvanja prirode i pratećih usluga ekološkoga sustava. Prema Zakonu o zaštiti prirode, zaštićena su područja strogi rezervati, nacionalni parkovi, posebni rezervati, parkovi prirode, regionalni parkovi, spomenici prirode, značajni krajobraz, park-šume i spomenici parkovne arhitekture.

Ekološku mrežu Republike Hrvatske čine područja očuvanja značajna za ptice i područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove. Natura 2000 je ekološka mreža Europske unije koju čine područja značajna za očuvanje i ostvarivanje povoljnoga stanja divljih vrsta ptica od interesa za EU, kao i njihovih staništa te područja značajna za očuvanje migracijskih vrsta ptica, posebice močvarna područja od međunarodne važnosti, kao i područja značajna za očuvanje i ostvarivanje povoljnoga stanja drugih divljih vrsta i njihovih staništa, te prirodnih stanišnih tipova od interesa za EU.

Na području Općine Podravska Moslavina nalazi se Regionalni park Mura - Drava, zašti- čeno 10. veljače 2011. Uredbom Vlade Republike Hrvatske. Tom su Uredbom čitavi tokovi rijeka Mure i Drave sukladno Zakonu o zaštiti prirode zaštićeni u kategoriji regionalnoga parka. Ovo je ujedno i prvi regionalni park u Republici Hrvatskoj. Obuhvaća poplavno pod- ručje formirano duž riječnih tokova, a uključuje i prijelazno područje s poljoprivrednim po- vršinama i manjim naseljima uz rijeke sve do ušća Drave u Dunav kod Aljmaša. Regionalni park Mura - Drava proteže se kroz pet županija: Međimursku, Varaždinsku, Koprivničko-kri- ževačku, Virovitičko- podravsku i Osječko-baranjsku, u ukupnoj površini od 87.680,52 ha. Riječni tokovi Mure i Drave područja su izuzetnih prirodnih vrijednosti i imaju značaj na re- gionalnoj, nacionalnoj i europskoj razini i čine cjelovito područje koje se, osim na teritoriju Republike Hrvatske, proteže kao prekogranični riječni ekološki sustav u susjednim država- vama te u uzvodnim i nizvodnim zemljama slijeva. Svrha zaštite ekosustava Regionalnog parka Mura - Drava je očuvanje prirodnih tipova staništa ugrozenih na državnoj i europskoj razini, svih svojstvi koje na njima obitavaju, očuvanje izuzetnih krajobraznih vrijednosti, geo- loške te kulturno-tradicijeske baštine.

Na području Općine nalazi se i područje ekološke mreže značajno za ptice (POP) HR1000015 - Srednji tok Drave i HR1000011 - Ribnjaci Grudnjak i Našice te područje očuvanja značajno za vrste i stanišne tipove (POVS), HR5000015 - Srednji tok Drave (od Terezinog Polja do Donjeg Miholjca), sukladno Uredbi o ekološkoj mreži.

SLIKA 5. ZAŠTIĆENA PRIRODNA BAŠTINA, REGIONALNI PARK MURA - DRAVA

Na području Općine Podravska Moslavina utvrđeni su ugroženi i rijetki tipovi staništa (vlažne livade srednje Europe, poplavne šume vrba, poplavne šume topola, poplavne šume hrasta lužnjaka, mješovite hrastovo-grabove šume i čiste grabove šume) za koje treba provoditi mjere očuvanja.

2.2. Kulturna baština

Kulturna baština, materijalna i nematerijalna, zajedničko je bogatstvo čovječanstva u svojoj raznolikosti i posebnosti, a njezina je zaštita jedan od važnih čimbenika za prepoznavanje, određivanje i afirmaciju kulturnoga identiteta. Kulturnu baštinu čine pokretna i nepokretna kulturna dobra od umjetničkoga, povjesnoga, paleontološkoga, arheološkoga, antropološkoga i znanstvenoga značenja. Nepokretna kulturna baština uključuje javne građevine i komplekse, obrambene građevine i komplekse, sakralne građevine i komplekse, memorijalne građevine i komplekse te urbanu opremu.

Na području Općine Podravska Moslavina nema zaštićenih, ali se nalaze evidentirana kulturna dobra. To su kulturna dobra koja imaju određene spomeničke karakteristike i manju spomeničku vrijednost, ali ne u toj mjeri da ih se može registrirati i upisati u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske. Evidentirani spomenici kulture na području Općine su župna kasnobarokna crkva Rođenja Blažene Djevice Marije u Podravskoj Moslavini i filijalna crkva svetog Mihovila u Krčeniku.

Župna kasnobarokna crkva Rođenja Blažene Djevice Marije, Podravska Moslavina

Župna crkva Rođenja Blažene Djevice Marije sagrađena je 1786. u duhu kasnoga baroka s visokim tornjem u pročelju. Ima krov na dvije vode pokriven biber crijevom. Crkva je izgrađena od opeke bez izrazitoga stila, ravnih je i simetričnih linija, jedino je toranj ukrašen simbolično i malo izrazitijim špaletama. Crkva je stradala još u Drugom svjetskom ratu od topovskih granata, posebice je toranj bio sav izbušen, a uništen je i satni mehanizam. Na oštećenu je crkvu 1956. stavljenova nova piramida na toranj i djelomično je sanirano kroviste, a 1975. započela je detaljna obnova. Nasuprot sakristije sagrađena je nova prostorija i svetište je prošireno. Crkva je zadobila oblik rimskog križa. Dužina crkve je 23 metara, visina do stropa 6,5 metara, a visina tornja 25 metara. Sakristija je dimenzija 4x5 metara, a prostorija nasuprot sakristije 4x5 metara. Svetište, prezbiterij je popločen polimramorom, a zidovi obloženi hrastovom lamperijom. U sredini svetišta nalazi se mramorni oltar. U crkvu je uvedeno grijanje, obnovljen je toranj i postavljeni su novi prozori i vitraji u boji. Vrijedno sakralno zdanje ima starosnu i ambijentalnu vrijednost.

Filijalna crkva svetog Mihovila, Krčenik

Manja crkva svetog Mihovila u Krčeniku sagrađena je krajem 19. stoljeća. Jednobrodna je to građevina od cigle, glatko ožbukana i oličena. Krov je na dvije vode pokriven biber crije- pom. Do 2008. crkva je bila u lošem stanju, no tada je uređena i detaljno obnovljena. Crkva svetog Mihovila ima ambijentalnu vrijednost.

Arheološka nalazišta i arheološke zone, krajolici i njihovi dijelovi svjedoče o čovjekovoj prisutnosti u prostoru. Arheološka nalazišta izvorišta su za proučavanje načina života, razvitka kulture i civilizacije čovjeka, od starijega kamenoga doba, tijekom cijele prapovijesti, koja je trajala od oko 100.000 godina prije Krista do antike, pa sve do ranoga srednjega vijeka. Na prostoru oOpćine Podravska Moslavina do sada nisu provedena sustavna istraživanja povijesnoga prostora pa je moguće da se tijekom izvođenja zemljanih radova naiđe na arheološke nalaze. U tom slučaju poduzet će se odgovarajuće mjere osiguranja i zaštite na- lazišta i nalaza.

Naselja u Općini Podravska Moslavina zadržala su izvornu tipologiju i povijesnu matricu. Ambijentalno sačuvani izgled naselja – sela izvan glavnih putova karakterizira manji fond tradicijskih građevina koje su sačuvale neke temeljne vrijednosti pučkoga graditeljstva.

Turistički potencijal Općine Podravska Moslavina u kulturno-povijesnom je nasljeđu i tradiciji te očuvanoj povijesnoj arhitekturi. Upravo ta autentičnost daje ovoj turističkoj destinaciji određenu prednost u odnosu na druge, a kod stvaranja turističkoga proizvoda destinacije značajnu ulogu ima upravo suradnja kulturnoga i turističkoga sektora. Kulturno nasljeđe i kultura postaju sve traženiji proizvod, a značajniji se ekonomski učinci mogu postići njezinim stavljanjem u funkciju turizma.

2.2.3. Povijesni događaji

Podravska Moslavina se prvi puta spominje 1397. kao Monoslav, zatim 1413. kao Moslow pa 1470. Monoslo. Od početka 15. stoljeća Moslavina pripada valpovačkom vlastelinstvu. U posjed su valpovačkoga vlastelinstva kraljevom darovnicom 1481. došli Matija i Petar Gereb de Wingarth. Godine 1491. pa do 1501. spominje se u Moslavini crkva sv. Tome apo- stola koja je pripadala Čazmanskom arhiđakonatu Zagrebačke biskupije. Turskim provalama mjesto je više puta opustošeno, 1543. ga je osvojio Mehmed-beg Jahjapašić. Osmanlije su u mjestu imale vojnu posadu s izgrađenom četvrtastom kulom od tvrdog materijala, džamijom i hambarom za hranu. Moslavina je tada pripadala orahovačkom kadiluku Po- žeškog sandžaka, a u sastavu Budimskog, kasnije Bosanskog pašaluka. Sigetski kapetan Nikola Zrinski je 26. ožujka 1562. porazio kod Moslavine vojsku Arslan-bega te razorio i spa- lio utvrdu koju su Turci te godine obnovili. Moslavina je oslobođena od osmanlijske vlasti

1686. Za poraženim i protjeranim Osmanlijama iselilo se sve muslimansko stanovništvo te se prema popisu iz 1698. i 1702. navodi moslavački distrikt gradom Moslavina i još devet naselja (Zanos, Šimanovci, Bučje, Vodovrat, Martinci, Obrež, Potkovci, Radinovci i Kopa-novci). Ova su naselja bila bez stanovništva, a u Moslavini je popisano 19 domaćinstava. Moslavina je tada bila pod vojnom upravom do prelaska u posjed valpovačkog vlastelin- stva grofa Prandaua. Uvođenjem civilne uprave 1745. Moslavina je pripadala Virovitičkoj županiji. Na temeljima bivše kapelice izgrađena je crkva posvećena Rođenju Blažene Dje- vice Marije 1798. Moslavina je postala župa i pripadala je Zagrebačkoj biskupiji. Velike su vojne vježbe provedene 1902., pri čemu je izgrađen pionirski most na rijeci Dravi za prijelaz u Ugarsku. Vježbe je nadgledao Franjo Josip I. s prijestolonasljednikom Ferdinandom i ru- munjskim prijestolonasljednikom.

2.2.4. Vjerske ustanove

Turizam u gotovo svakom obliku u kojem se pojavljuje ima poneki kulturni motiv. U današnje je vrijeme kultura postala jedan od glavnih poticaja turističkih kretanja, a budući da u sebi implicira i sve ono što je sakralno, jasno je da su sva ona mjesta koja su akumulirala to na- sljeđe postala izuzetno atraktivna turistima. No, nije dovoljno samo imati sakralne objekte ili ih restaurirati, već je oko njih potrebno stvoriti događaje. Na području Općine Podravska Moslavina nalaze se sljedeće vjerske ustanove:

Rimokatolička župa Rođenja Blažene Djevice Marije

Rimokatolička župa Rođenja Blažene Djevice Marije osnovana je 1789., a nastala je odvajanjem od župe Čađavica. Župu je osnovao biskup Maksimilijan Vrhovac. Iste godine radom i doprinosima župljana na maloj kapeli posvećenoj Rođenju Blažene Djevice Marije dogra-đeni su lađa i toranj, a crkva je blagoslovljena 1885. Župi pripada istoimena crkva u nase- lju Podravska Moslavina te filijalna crkva svetog Mihovila u Krčeniku. Župa broji oko 1.000 članova. Nekoć je pripadala Zagrebačkoj nadbiskupiji, a danas pripada Požeškoj biskupiji. Premda je smještena u ruralnom području, župa je vrlo aktivna u pastoralnom sadržaju, a nedjeljom se slave tri misna slavlja. U župi je aktivan zbor s dvadesetak pjevača, održavaju se sastanci za srednjoškolce, a aktivna je i ministrantska skupina. U filijalnoj se crkvi svetog Mihovila u Krčeniku također provode različite župne aktivnosti.

Crkveni god u Podravskoj Moslavini je 8. rujna, a u Krčeniku 29. rujna. Na dan rođenja Bla- žene Djevice Marije ili Malu Gospu, 8. rujna, slavi se njezin rođendan, što je iznimka jer se u katoličkoj tradiciji kao spomendan svetaca uzima dan njihove smrti. Osim Marijinog, u crkvenom se kalendaru slave rođendani Isusa i Ivana Krstitelja. Korijene ovoga blagdana možemo naći u 5. stoljeću, kada je u Jeruzalemu posvećena crkva Rođenja Marijina, u kojoj

SLIKA 6. CRKVA ROĐENJA BLŽENE DJEVICE MARIJE

je prema predaji bila kuća Marijinih roditelja Joakima i Ane. Marija je onđe rođena, pretpostavlja se oko 20 godina prije Krista. Marija je posebice cijenjena u Istočnoj Crkvi, gdje se blagdan najprije razvio, a od 7. se stoljeća slavi i na zapadu. Život Isusove majke Marije za vjernike je primjer svetačkoga, skromnoga, samozatajnoga života ispunjenog velikim djelima.

U rimokatoličkom se kalendaru blagdan Svetog Mihaela slavi 29. rujna, kada se slave i blagdani dvojice drugih arkanđela: Svetog Gabrijela i Svetog Rafaela. Sveti je Mihael zaštitnik vozača, pekara, mornara, bolničara, policajaca, bitaka i vojnika, ali i mnogih država. Njegovi amblemi su oklop i vratarev štap, mač, ljestve i stijeg. U tekstovima je opisivan kao vođa ili knez nebeskih sila. Svetog Michaela podjednako štuju i kršćani i židovi i muslimani. Molitva svetog Michaela moli se kao zaštita od zla na bilo kojem mjestu i bilo kada.

Srpska pravoslavna crkvena Općina Martinci Miholjački

Parohijska crkva svetog Ilike proroka u mjestu Miholjački Martinci izgrađena je 1938., a pripada Eparhiji pakračko-slavonskoj, koja obuhvaća i naselja Gezinci, Ilmin Dvor i Čađavački Lug.

Ilija prorok bio je rodom iz Tišbe pa se naziva i Tišbjicem. Kao starozavjetni prorok ima vrlo važno mjesto u židovskoj, kršćanskoj i islamskoj predaji, o čemu svjedoče brojni spisi o njemu. Živio je i djelovao u sjevernom kraljevstvu ili Kraljevstvu Izrael u 9. st. pr. Krista u vrijeme kraljevanja Ahaba i Ahazje. Prema Svetom pismu bio je "podignut u vihoru ognja, u kolima s plamenim konjima". Štovanje svetog Ilike dosta je rašireno u karmeličanskom redu te u slavenskim zemljama, gdje ga se još naziva i svetim Ilijom gromovnikom. U slavenskim pučkim vjerovanjima sveti Ilija zapovijeda gromovima i kiši. Prema starohrvatskoj legendi sveti Ilija gromovnik vozi kola po oblacima zbog čega dolazi do grmljavine.

Sakralne objekte i vjerske ustanove na području Općine Podravska Moslavina treba turistički vrjednovati kao dio kulturnoga turizma koji je posljednjih godina jedna od ključnih odrednica razvitka turizma uopće. Ovi objekti predstavljaju izvanredne primjerke kulturno-povijesne baštine vjerskoga karaktera i svojevrstan su svjedok vremena. Vjerski razlozi i motivi putovanja oduvijek su prisutni, a u takvoj vrsti turizma leži velik potencijal.

2.2.5. Udruge na području Općine Podravska Moslavina

2.2.5.1 Športsko-ribolovno društvo Štuka

Još 1963. osnovano je Športsko-ribolovno društvo Štuka, Podravska Moslavina, koje gospodari vodama rijeke Drave (od mjesta Čađavice do mjesta Gata) te vodama rijeke Karašice koje spadaju u otvorene vode tekućice, zatim Orešnjačkom barom ukupne površine 7,4 ha te barom Zatoka ukupne površine 4,8 ha, kao zatvorenim vodama stajačicama. Društvo broji oko 90 članova. S obzirom na to da je ribički dom pored Orešnjačke bare, izgrađen 1984., u lošem stanju, članovi su ribolovnoga društva 2016. izgradili novi ribički dom uz baru Zatoka. Sve vode kojima gospodari ovo društvo bogate su šaranom, amurom, smučem, štukom, somom, američkim somićem, linjakom, deverikom, lipljanom, babuškom, klenom i ostalom bijelom ribom. Članovi Športsko-ribolovnog društva Štuka organiziraju različite manifestacije i natjecanja športskih ribolovaca na lokalnoj, državnoj i međunarodnoj razini.

SLIKA 7. RIBOLOVNO NATJECANJE, 1.KOLO MINI LIGE ZŠRU

SLIKA 8. PROSLAVA ŠEZDESETE OBLJETNICE UDRUGE ŠLJUKA

2.2.5.2. Lovačka udruga Šljuka

Lovište broj XIV/139 Podravska Moslavina prostire se na površini od 7.148 hektara, a lovozakupnik je Lovačka udruga Šljuka, Podravska Moslavina, osnovana 1936. Do 1990. udruga se zvala Podravska Moslavina, a potom mijenja naziv u LU Šljuka. Danas broji oko 35 članova, a djeluje na području naselja Podravska Moslavina, Krčenik, Gezinci, Martinci Miholjački, Viljevo i Cret Viljevski. Glavna lovna divljač su zec, fazan, lisica, kuna i jazavac, srna, divlja svinja i jelen obični.

Članovi društva uključeni su u aktivnosti skrbi o divljači uzgojem i zaštitom, redovito obavljaju monitoring lovišta radi zaštite od krivolova, a tijekom zime krče putove u snijegu kako bi divljač lakše došla do hrane. Udruga ima i svoj lovački dom koji su 1987. sagradili lovci u naselju Podravska Moslavina. Na području Općine Podravska Moslavina osnovana je i Lovачka udruga Kuna, Krčenik-Moslavina, koja je s Udrugom Šljuka članica Lovačkog saveza Osječko-baranjske županije.

2.2.6. Športsko-rekreacijske građevine i tereni

Povezanost športa i turizma dovila je do pojave novog oblika - športsko-rekreacijskog turizma, čija je bitna značajka obogaćivanje ponude i prilagođavanje potražnji na tržištu, kako na turističkom, tako i na športskom planu, jer je u današnje vrijeme sve veća potražnja upravo za aktivnim odmorom.

Na području općine Podravska Moslavina nalaze se sljedeće športsko-rekreacijske građevine:

- nogometno igralište u naselju Podravska Moslavina ukupne površine 6.072 m²,
- nogometno igralište u naselju Krčenik ukupne površine 9.367 m²,
- igralište za boćanje u naselju Krčenik,
- dječja igrališta u naseljima Podravska Moslavina i Krčenik.

2.2.7. Manifestacije

Turizam događaja od značajne je uloge u razvitku turizma neke destinacije. S obzirom na trendove u turizmu, povećanju zahtjeva modernih turista, upravo manifestacije, festivali i ostala događanja svojom raznovrsnom ponudom mogu pružiti turistu ono što želi. Turizam događaja može potaknuti rast konkurentnosti destinacije i jedan je od čimbenika društvenih promjena u turističkoj destinaciji. Bogata povijest i aktivna društvena zajednica rezultirale su mnogobrojnim kulturnim manifestacijama koje su postale dio tradicije i folklora Općine Podravska Moslavina. Posjetom nekoj manifestacije svaki posjetitelj želi doživjeti nešto novo, želi aktivno sudjelovati i stvarati nova iskustva i doživljaje koji će ga motivirati da se ponovno vrati na isto mjesto.

Kolo na gruntišču

Smotra folklora Kolo na gruntišču tradicionalna je folklorna manifestacija koja njeguje narodne običaje, kulturu i nošnju, a okuplja kulturno-umjetnička društva s područja Slavonije, ali i iz drugih dijelova Hrvatske. Smotra započinje svečanom povorkom od škole do društvenog doma u Podravskoj Moslavini, gdje svi sudionici zaplešu šokačko kolo. Uz bogat kulturno-umjetnički program koji uključuje pjesmu, narodne plesove, zvukove tamburica i gajdi, članovi Kulturno-umjetničkog društva Slavonac, organizatora manifestacije, izlažu s drugim udrugama i ručne radove i rukotvorine.

Svibanjski koncert

Članovi KUD-a Slavonac tradicionalno u svibnju organiziraju svečani koncert na kojem uz domaćina nastupaju i kulturno-umjetnička i pjevačka društva iz susjednih općina, kao i učenici Osnovne škole Ante Starčevića, Viljevo.

Poklade - maškare

U organizaciji KUD-a Slavonac održava se manifestacija Poklade - maškare. Program počinje okupljanjem kostimiranih mještana Podravske Moslavine i njihovih gostiju ispred prostorija kulturno-umjetničkog društva, zatim slijedi mimohod kroz Podravsku Moslavinu, a završni je dio zabava u društvenom domu.

Turnir bračnih parova

Turnir bračnih parova u boćanju održava se 1. svibnja svake godine u mjestu Krčenik u organizaciji Boćarskog kluba Hajduk.

Na turniru sudjeluju članovi Boćarskog kluba Hajduk s njihovim suprugama kao i gosti iz raznih dijelova Hrvatske.

Međunarodni boćarski turnir

Međunarodni boćarski turnir održava se zadnjeg vikenda u mjesecu lipnju svake godine u mjestu Krčenik u organizaciji članova Boćarskog kluba Hajduk.

Na međunarodnom boćarskom turniru sudjeluju članovi Boćarskog kluba Hajduk kao i gosti iz svih dijelova Hrvatske i inozemstva.

Dan Općine Podravska Moslavina

Proslava dana Općine Podravska Moslavina započinje polaganjem vijenca i paljenjem svijeća poginulim, umrlim i nestalim braniteljima i civilima Domovinskog rata, nakon toga svečana je sjednica Općinskog vijeća i protokoli oko obilježavanja radova na društvenoj i komunalnoj infrastrukturi na području općine. Večernji program uključuje prigodnu proslavu, nastupe kulturno-umjetničkih društava, kao i domjenak za sve mještane i goste.

Korizmeni običaji

Članovi KUD-a Slavonac sa župom Blažene Djevice Marije iz Podravske Moslavine organiziraju program Korizmeni običaji, u sklopu kojega je u mjesnom domu otvoren i blagoslov ljen korizmeni stol, na koji vrijedne domaćice i gosti donose starinska jela korizmenog vremena toga kraja. Na korizrenom stolu se nađu mnogobrojna posna jela koja su se nekada davno spravljala u korizmi. Nakon križnog puta održava se koncert korizmenih pjesama na kojem sudjeluju članovi udruga iz kulture s područja općine Podravska Moslavina, kao i susjednih općina.

Sveti Nikola u Podravskoj Moslavini

U organizacije župe Rođenja Blažene Djevice Marije i KUD-a Slavonac u Podravskoj Moslavini tradicionalno se priređuje dolazak svetog Nikole u župnu crkvu. Sa svetim Nikolom dolazi i nestani Krampus, kojeg Nikola brzo potjera pa veseloj dječici podijeli darove. Sveti Nikola je svetac katoličke i pravoslavne crkve, biskup, zaštitnik moreplovaca, ribara, pekara, zatvorenika, putnika, brodova, trgovaca, djece, i studenata.

Božićni koncert

Članovi Kulturno-umjetničkog društva Slavonac organiziraju tradicionalnu manifestaciju - božićni koncert, koje je prožet folklornim i božićnim sadržajem. Uz slavonske i dalmatinske pjesme, božićne pjesme i recitale, manifestacija završava domjenkom za sve mještane i njihove goste.

2.3. Dionici turističkoga razvijanja

Glavni dionici turističkoga razvijanja općine Podravska Moslavina su općinska i županijska uprava, razvojna agencija, lokalna akcijska grupa, županijska turistička zajednica, kulturne, športske i ostale udruge s područja općine te privatni sektor. Svaki od razvojnih dionika ima svoju ulogu u turističkom razvijanju općine Podravska Moslavina, a njihova suradnja preduvjet je sustavnom i koordiniranom turističkom i gospodarskom razvijanju općine Po- dravska Moslavina.

Općina Podravska Moslavina

Općina Podravska Moslavina jedna je od 35 općina na području Osječko-baranjske županije. U svom samoupravnom djelokrugu obavlja poslove lokalnoga značaja kojima se ne- posredno ostvaruju potrebe građana, a koji nisu Ustavom ili zakonom dodijeljeni državnim tijelima, i to osobito poslove koji se odnose na uređenje naselja i stanovanje, prostorno i urbanističko planiranje, komunalno gospodarstvo, socijalnu skrb, primarnu zdravstvenu zaštitu, odgoj i osnovno obrazovanje, kulturu, tjelesnu kulturu i šport, zaštitu i unaprjeđenje prirodnoga okoliša, protupožarnu i civilnu zaštitu, promet na svom području te ostale poslove sukladno posebnim zakonima. Općina Podravska Moslavina kroz proračun i provedene aktivnosti vodi računa o gospodarskom, socijalnom i društvenom razvijanju općine, provodeći niz projekata koji imaju za cilj povećati kvalitetu života svih mještana na području općine.

Osječko-baranjska županija

Osječko-baranjska županija kao jedinica područne (regionalne) samouprave dio je upravno- teritorijalnoga ustrojstva Republike Hrvatske ustanovljenoga 1993. Smještena je u sjeveroistočnom dijelu Republike Hrvatske, u Panonskom prostoru i prostire se na površini od 4.152 km². Županija obuhvaća 264 naselja smještena u 42 jedinice lokalne samouprave, od kojih je sedam sa statusom grada te 35 sa statusom općine. Sjedište županije je u gradu Osijeku. Poslove samouprave obavljaju Županijska skupština, župan i upravna tijela Županije. Kao dodatni poticaj razvijanju kontinentalnoga turizma, u okviru županijske uprave osnovan je poseban Upravni odjel za kontinentalni turizam, čiji je djelokrug vezan uz obavljanje analitičko-planskih, upravnih, organizacijskih i drugih poslova u djelatnosti razvijanja kontinentalnoga turizma.

Miholjački poduzetnički centar Lokalna razvojna agencija d.o.o.

Miholjački poduzetnički centar lokalna je razvojna agencija osnovana radi stvaranja preduvjeta za lokalni ekonomski razvijetak, zapošljavanje i konkurentnost poslovnog sektora

i privlačenja stranih investicija. Suradnjom s lokalnom samoupravom Miholjački poduzet- nički centar stvara stimulativnu poduzetničku klimu na području grada Donjeg Miholjca i općina u okruženju.

LAG Karašica

Lokalna akcijska grupa Karašica osnovana je 28. prosinca 2009. kao rezultat projekta Inici- jativa za ruralni razvoj Hrvatskog instituta za lokalnu samoupravu (HILS) iz Osijeka. LAG Ka- rašica obuhvaća područje 15 jedinica lokalne samouprave u Osječko-baranjskoj županiji i to: gradove Belišće, Donji Miholjac, Našice i Valpovo te općine Bizovac, Donja Motičina, Đurđenovac, Feričanci, Magadenovac, Koška, Marijanci, Petrijevci, Podgorač, Podravska Moslavina i Viljevo.

Turistička zajednica Osječko-baranjske županije

Turističke zajednice osnivaju se radi promicanja i unaprjeđenja turizma i gospodarskih interesa pravnih i fizičkih osoba koje pružaju ugostiteljske i druge turističke usluge ili obavljaju drugu djelatnost neposredno povezanu s turizmom. Turistička zajednica Osječko-baranjske županije promovira turističke destinacije na razini županije, sudjeluje u određivanju ciljeva i politike razvijanja turizma na razini županije, obogaćuje ukupnu turističku ponudu županije i kreira novih proizvoda turističke regije, posebno u selektivnim oblicima turizma - seoski, kulturni i zdravstveni turizam.

Nogometni klub Podravac, Podravska Moslavina

Nogometni klub Podravac osnovan je 1942., član je Nogometnog središta Donji Miholjac te Županijskog nogometnog saveza Osječko-baranjske županije. Klub unaprjeđuje i potiče bavljenje nogometnim športom na području naselja i općine Podravska Moslavina, brine o odgoju i usmjeravanju mladih nogometara te razvijanju fizičkoga i psihičkoga zdravlja svojih članova. Klub se natječe u II. županijskoj nogometnoj ligi Valpovo - Donji Miholjac.

Boćarski klub Hajduk, Krčenik

Boćarski klub Hajduk, Krčenik osnovan je 2015. i broji tridesetak članova. Nakon osnivanja kluba u naselju Krčenik izgrađeno je boćarsko igralište, a nastavljaju se i radovi oko uređenja sadržaja pored igrališta. Boćarski klub natječe se u 1. županijskoj ligi Osječko-baranjske županije.

SLIKA 9. BOĆARSKI KLUB HAJDUK, KRČENIK

Kulturno-umjetničko društvo Slavonac, Podravska Moslavina

Kulturno-umjetničko društvo Slavonac, Podravska Moslavina osnovano je 1995. s ciljem promocije i očuvanja pjesme, plesa, nožnje i folklora Slavonije kakva je nekada bila. Društvo broji 90-ak članova podijeljenih u tamburašku, folkloernu, dramsku te sekciju ručni rad. KUD Slavonac jedan je od simbola i istinski čuvar kulturne baštine Podravsko Moslavine, Slavonije i Hrvatske, ima vodeću ulogu u svim kulturnim zbivanjima u Podravskoj Moslavini, a članovi ulažu mnogo ljubavi, vremena i truda u očuvanje i njegovanje tradicije. Članovi KUD-a do sada su nastupali diljem Republike Hrvatske, te u Mađarskoj, Bosni i Hercegovini i Makedoniji. U rad ovoga društva uključeni su i djeca i mlađi, što je dokaz da se očuvanje kulturne baštine i blaga predaka prenosi s generacije na generaciju.

SLIKA 10. KUD SLAVONAC – PODRAVSKA MOSLAVINA

DVD Podravska Moslavina i DVD Krčenik

Dobrovoljna vatrogasna društva osim vatrogasne mogu obavljati i gospodarske i društvene djelatnosti, koje između ostalog uključuju i najam prostora, kao i organiziranje različitih kulturnih i športskih manifestacija. DVD Podravska Moslavina i DVD Krčenik u okviru svog djelovanja provode različite aktivnosti kojima je prvenstveno cilj osigurati zaštitu od požara, gašenje požara i spašavanje ljudi i imovine ugrožena požarom, ali sudjeluju i u kreiranju i obogaćivanju kulturnoga i društvenoga života.

Obiteljska poljoprivredna gospodarstva

Obiteljska poljoprivredna gospodarstva s područja općine Podravska Moslavina orijentira- na su prvenstvo na bavljenje poljoprivrednom. Relativno mali broj kućanstava živi isključivo od poljoprivredne proizvodnje pa im se otvara mogućnost razviti seoskoga ili ruralnoga turizma, što podrazumijeva posjete i boravak gostiju na seoskom gospodarstvu radi odmor- a, rekreacije, kušanja izvornih domaćih jela i općenito doživljaja života na selu. Već duže vrijeme prisutan je trend porasta interesa za ovim oblikom turizma, a sve više turista želi na svom odmoru boraviti u prirodi, otkrivati izvorno okruženje, kušati domaće proizvode i otkrivati izvorno okruženje.

2.4. Okruženje destinacije

Cjelokupni prostor Osječko-baranjske županije turistički je potencijal koji može ponuditi raznovrsne programe kontinentalnoga turizma, uvažavajući prednosti ekološki održive poljoprivrede i očuvanoga okoliša. Plodno tlo Panonske nizine između rijeka Save, Drave i Dunava, bogatstvo šuma, brežuljaka, ribnjaka, vodenih tokova i močvarna područja daju ovom ravniciarskom kraju prepoznatljivost. Neke od najznačajnijih turističkih destinacija u blizini općine Podravska Moslavina su:

Osijek

Osijek je grad u istočnoj Hrvatskoj, smješten u ravnici na desnoj obali rijeke Drave, između 16-og i 24-og kilometra od ušća u Dunav. Najveći je grad u Slavoniji, četvrti po veličini grad u Hrvatskoj, te industrijsko, upravno, sudska i kulturno središte Osječko-baranjske županije. Tvrđa je povijesna jezgra Osijeka, ostatak nekadašnje tvrđave koji je postupno prerastao u gradski prostor. Podignule su je austrijske vojne vlasti nakon oslobođenja od Turaka 1687., kao sjedište generalata i važnu obrambenu točku jugoistočnoga dijela carstva. Osijek je grad s najviše zelenila i zelenih površina u Hrvatskoj: na području grada nalazi se 17 parkova u ukupnoj površini od 394.000 m². Grad Osijek udaljen je od naselja Podravska Moslavina 69 kilometara.

Donji Miholjac

Donji je Miholjac smješten u samom srcu ravnice, u sjevernom dijelu istočne Slavonije. Na sjeveru grad zauzima područje do same granice s Republikom Mađarskom koju kao prirodnu zapreku predstavlja rijeka Drava. U središtu mjesta nalazi se kompleks dvaju dvoraca obitelji Mailáth. Stariji, prizemni dvorac, jedna od prvih većih zgrada u Donjem Miholjcu, sagrađena je 1818. za vlastelinsku obitelj Prandau. Zgrada je građena u kasnobaroknom stilu, a bila je i prva koja je u mjestu pokrivena crijevom. Gradnja novoga dvorca počinje

1903. nakon posjeta cara Franje Josipa Donjem Miholjcu. Upravitelj miholjačkog imanja grof Ladislav Mailáth gradi ga u engleskom stilu Tudor, koji obiluje brojim istacima, tornjevima, mansardnim prozorima, ali i prostranim terasama i balkonima. Danas je dvorac sjedište donjomiholjačke gradske uprave. Grad Donji Miholjac udaljen je od naselja Podravska Moslavina 18 kilometara.

Belišće

Belišće je nastalo 1884. kao naselje za radnike u drvnoprerađivačkoj industriji mađarskog veletrgovca i tvorničara Salamona Heinricha Gutmanna, koji je 1884. ovdje otvorio veliku pilanu, tada najveću u Europi za prerez hrasta, a kasnije i tvornice za proizvodnju parketa, tanina i drvno-destilacijskih proizvoda i bačava, te privatnu prugu za potrebe tvornice. S vremenom se ovdje nastanjuju radnici iz pilane i tvornica te polako rastu dijelovi Belišća poznati kao Mitrovica, Pekmez ulica i Bijela kuća. Prva izgrađena zgrada za stanovanje bila je Velika kuća, a 1905. izgrađena je Palača Gutmann - jedno od najvećih arhitektonskih ostvarenja onog doba u ovom dijelu Hrvatske. Grad Belišće leži na dyjema rijekama: Dravi i Karašici, a kroz prigradsko naselje Bocanjevci i Goricu Valpovačku prolazi rijeka Vučica. Belišće je udaljeno od naselja Podravska Moslavina 38 kilometara.

Valpovo

Prvi poznati pisani izvor Valpova potječe iz 1332., a valpovačku tvrđavu pod imenom castellum i oppidum Walpo povijesni izvori prvi put spominju 1438. Danas su sačuvani dijelovi te srednjovjekovne utvrde uklopljeni u kompleks dvorca Prandau-Normann. U doba turske okupacije (1543.-1687.) Valpovo je bilo sjedištem kadiluka u sastavu Požeškoga sandžaka. Jedna od najvažnijih valpovačkih kulturno-povijesnih znamenitosti kompleks je dvorca Prandau-Normann, koji se sastoji od srednjovjekovne kule s dijelom bedema nekadašnje tvrđave, bočnih baroknih krila, dvorske kapele (kasnogotički temelji i zidovi), unutrašnjega dvorišta i kasnobarokno-klasicističke palače, okruženih obrambenim opkopima i perivojem. Tu je i barokna župna crkva Bezgrešnog začeća Blažene Djevice Marije iz prve polovine 18. stoljeća s vrijednim barokno-klasicističkim inventarom. U gradu postoje i kapela sv. Roka te kapela Uzvišenja sv. Križa s kalvarijom na gradskom groblju. Grad Valpovo udaljen je od naselja Podravska Moslavina 40 kilometara.

Đakovo

Đakovo je grad u istočnoj Hrvatskoj, koji administrativno pripada Osječko-baranjskoj županiji. Grad nosi titulu Srce Slavonije. Brojni se arheološki lokaliteti nalaze u gradu i okolici. Ispisali su bogatu povijest ovoga grada. Iskopavanja iz 1997. potvrđuju život na širem području grada već u neolitiku, oko 5500 godina prije Krista, koji kroz dugu i burnu povijest

traje do današnjih dana. Današnja katedrala, bazilika sv. Petra, sagrađena je u neogotič-ko-romaničkom stilu. Biskup Josip Juraj Strossmayer počeo ju je graditi 1866., a gradnja je trajala do 1882. Grad Đakovo udaljen je od naselja Podravska Moslavina 80 kilometara.

Našice

Našice se prvi put spominju 1229. Grad su duge povijesti i obiluju kulturno-povijesnim spomenicima. Klasistički dvorac obitelji Pejačević jedna je od najljepših građevina na ovim prostorima. U gradu je neogotička kapelica s kriptom obitelji Pejačević te grob skladatelji- ce Dore Pejačević. U Našicama je i gotičko-barokni franjevački samostan i župna crkva sv. Antuna Padovanskog, barokizirana u 18. stoljeću, s bogato urešenim oratorijem s grbom Pejačevića. Grad Našice udaljen je od naselja Podravska Moslavina 48 kilometara.

Bizovac

Bizovac je naselje i istoimena općina u Osječko-baranjskoj županiji. U pisanim dokumenti- ma prvi puta se spominje 1333. Župna crkva sv. Mateja apostola i evanđelista izgrađena je 1802. u barokno-klasicističkom stilu. U Bizovcu se nalaze Bizovačke toplice, kompleks otvo- renih i zatvorenih bazena, smještajnih kapaciteta i lječilišta, koji je niknuo 1974. na izvorima termalne vode. Naselje Bizovac udaljeno je od naselja Podravska Moslavina 49 kilometara.

Virovitica

Virovitica je grad u sjeveroistočnoj Hrvatskoj i administrativno središte Virovitičko-podrav- ske županije. Smještena je na sjeveroistoku Hrvatske u nizinskom i ravničarskom području. U ovom sjevernom, podravskom dijelu virovitičko područje predstavlja krajnji zapadni dio Slavonije, tj. graniči s dijelom koji nosi ime Podravina. Ime Virovitica kao magna villa We- reucha pojavljuje se prvi puta 1234. u Kolomanovoj povelji kojom je Virovitica dobila titulu samostalnoga kraljevskoga trgovišta. Geoprometni položaj i smještaj Virovitice kroz povijest, a posebice danas, određen je križištem dvaju važnih hrvatskih i europskih prometnih smjerova: nizinom Drave longitudinalno od zapada prema istoku i iz srednjega Panonskoga prostora transverzalno prema jugu. Za smještaj se Virovitice osobito važna povoljnost prijelaza Drave na smjeru Barcs - Terezino Polje - Virovitica. Virovitica je grad bogate povijesti i kulture, posebice glazbene umjetnosti, a od naselja Podravska Moslavina udaljena je 54 kilometra.

Pečuh

Pečuh je grad u južnoj Mađarskoj, peti po veličini. Nalazi se na obronku planine Meček, u blizini granice s Hrvatskom. Oduvijek je bio multikulturalni grad velike koncentracije nacionalnih manjina Hrvata i Podunavskih Švaba koji žive u gospodarskoj i kulturnoj autonomiji.

Pečuh je najveće sveučilišno središte u Mađarskoj, s više od 34.000 studenata i jedan od najstarijih gradova u Mađarskoj s nasebinama iz prapovijesti. Na ovom su mjestu počet- kom 2. stoljeća Rimljani osnovali grad Sopianae, a naseljavali su ga većinom Kelti i Panonci. S Essenom i Carigradom je Pečuh 2010. proglašen Europskom prijestolnicom kulture. Grad Pečuh udaljen je od naselja Podravska Moslavina 56 kilometara.

Park prirode Papuk

Park prirode Papuk smjestio se u gorskim šumskim predjelima Papuka, najljepše planine u Slavonije, a parkom prirode proglašen 23. travnja 1999. Geomorfološke, klimatske i vegetacijske karakteristike Parka prirode Papuk osiguravaju izvrsna prirodna staništa za brojne biljne i životinjske vrste. Šumska vegetacija pokriva više od 96 % područjam, a dominantna vrsta drveća je bukva. Ovdje žive gotovo svi predstavnici srednjoeuropske faune, a prije 200 godina ovo je područje bilo nastanjeno i medvjedima, vukovima i risovima. Danas su guste šume Papuka stanište i utočište jelena, srna, divljih svinja, lisica i kuna. Papuk pruža odlična staništa i brojnim vrstama ptica i međunarodno je vrlo važno područje za ptice. Ponor Uviraljka je važno zimovalište za šišmiše. Gotovo 1.300 vrsta biljaka (više od četvrtine cijele Hrvatske flore) raste na Papuku. Najugroženije i zaštićene vrste biljaka rastu na travnjacima i drugim nešumskim područjima. Park prirode Papuk udaljen je od naselja Podravska Mosla- vina 65 kilometara.

Kopački rit

Park prirode Kopački rit poplavno je područje u Baranji, na sjeveroistoku Hrvatske, između rijeke Dunav na istoku i Drave na jugu. Utemeljen je 1976., a ukupne je veličine 17.700 ha. Trenutačno je najstariji proglašeni park prirode u Hrvatskoj. Kopački rit jedna je od najvećih fluvijalno-močvarnih nizina u Europi. Ovo područje tijekom godine značajno mijenja svoj izgled, ovisno o intenzitetu plavljenja. U njemu se svake godine gnijezdi oko 140 vrsta ptica, a velika bioraznolikost od 2.000 bioloških vrsta odraz je bogate flore i faune parka. Kopački rit udaljen je od naselja Podravska Moslavina 82 kilometra.

SLIKA 11. PARK PRIRODE, KOPAČKI RIT

2.5. Smještajna i ugostiteljska ponuda

2.5.1. Turizam na području Osječko-baranjske županije

Osnovna je pretpostavka za turistički razvitak cijele Hrvatske, a time i Osječko-baranjske županije, visoko vrijedan prostor, koji je strateški resurs turizma i temeljno nacionalno dobro. Turizam na području OBŽ-a, kao gospodarska grana, a kao posljedica razvijanja kontinentalnoga turizma u Hrvatskoj, ima tendenciju rasta. Turizam je značajan izvozni proizvod i pruža velike mogućnosti zapošljavanja stanovništva različitoga profila zanimanja i dobnih skupina, a OBŽ ima potencijala i može ponuditi tržištu programe kontinentalnoga turizma, uvažavajući prednosti ekološki održive poljoprivrede i očuvanoga okoliša.

Za svaku je turističku regiju važno imati prepoznatljivu tržišnu percepciju koja se postiže uspješnim pozicioniranjem u svijesti gostiju putem prepoznatljivih i jedinstvenih atributa. Identifikacija i promocija takvih atributa interno pomaže gradnji specifičnoga identiteta, a eksterno diferenciranju slike destinacije kod potencijalnih posjetitelja, čime se podiže tržišna pozicija i vjerojatnost posjeta.

TABLICA 3. ATRIBUTI OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE

Osijek	Kopački rit	Đakovo i Državna ergela
Drava i Dunav	Gastronomija	Kultura obilja
Ravnice	Seoska domaćinstva	Vina i vinski podrumi

IZVOR: HORWATH HTL, 2016.

Turistički razvitak na području Osječko-baranjske županije rezultirao je formiranjem pojedinih turističkih lokaliteta i područja, koja se mogu grupirati u gradovima, zaštićenim područjima, područjima uz vodotoke i akumulacije i područjima termalnih izvora. Turističke potencijale OBŽ-a čine područja pod posebnim oblicima zaštite, područja uz vodotoke Drave, Dunava i njihovih pritoka, brojne prirodne i umjetne akumulacije, ribnjaci, šume s bogatstvom i raznolikošću flore i faune, poljoprivredna i vinorodna područja te termalni izvori koji pružaju mogućnosti za razvitak različitih oblika selektivnoga turizma, kao što su izletnički, zdravstveni, kulturni, seoski, eko, športski, lovni, avanturistički, znanstveni, vjerski, sakralni, tematski, etnoturizam, kongresni i tranzitni.

Prema podatcima Državnog zavoda za statistiku, na području Osječko-baranjske županije registrirano je 3.138 stalnih i 175 pomoćnih postelja, koje se nalaze na području gradova Belog Manastira, Belišća, Donjeg Miholjca, Đakova, Našica, Osijeka i Valpova te na po-dručju općina Bilje, Bizovac, Čepin, Darda, Donja Motičina, Draž, Erdut, Feričanci, Kneževi Vinogradi, Petlovac, Petrijevci, Podgorač, Popovac i Trnava.

Tijekom 2018. na području OBŽ-a bilo je 99.025 dolazaka turista, od čega 60.881 domaćih (61,5 %) i 38.214 stranih (38,5 %). U odnosu na 2017., kada je ostvareno 92.239 dolazaka, u 2018. je zabilježeno povećanje od 6.786 dolazaka, odnosno 7,36 %.

Tijekom 2018. na području Osječko-baranjske županije bilo je 194.904 noćenja turista, od čega 112.908 domaćih (57,9 %) i 82.006 stranih (42,1 %). U odnosu na 2017., kada je ostvaren 177.677 noćenja, u 2018. je zabilježeno povećanje od 17.227 noćenja, odnosno 9,69 %.

Prema ostvarenim dolascima te prema broju noćenja, Osječko-baranjska županija u vrhu je kontinentalnih županija, kako po relevantnim pokazateljima, tako i po stopama rasta. Dosadašnji turistički razvitak OBŽ-a temeljio se na valorizaciji prirodnih resursa, kulturno-povijesnih sadržaja, geoprometnom položaju i dostignutoj razini turističko-ugostiteljskih kapaciteta.

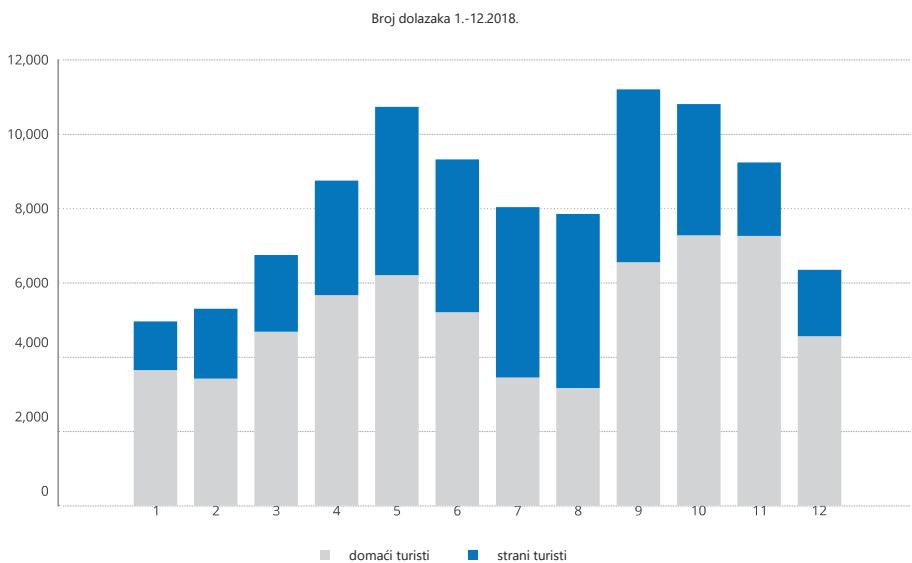
U težnji da u narednom dugoročnom razdoblju osigura daljnji društveno, prostorno i gospodarski održiv razvitak turizma, izrađen je strateški dokument - Master plan turizma Osječko-baranjske županije, koji ima za cilj uspostaviti dugoročni strateški razvojni okvir i odrediti upravljačko-implementacijske smjernice održivoga razvijanja prostora Županije, koje će pridonijeti dalnjem unaprjeđenju kvalitete života lokalne zajednice, kao i dalnjem razvitku turizma na prostoru Županije.

TABLICA 4: BROJ DOLAZAKA DOMAĆIH I STRANIH TURISTA U 2018. NA PODRUČJU OBŽ-A

Mjesec	Broj dolazaka		
	Domaći	Strani	Ukupno
Siječanj	3.633	1.315	4.948
Veljača	3.406	1.881	5.217
Ožujak	4.668	2.063	6.731
Travanj	5.645	3.088	8.733
Svibanj	6.184	4.529	10.713
Lipanj	5.187	4.116	9.303
Srpanj	3.434	4.583	8.017
Kolovoz	3.153	4.683	7.836
Rujan	6.530	4.652	11.182
Listopad	7.254	3.536	10.790
Studeni	7.244	1.975	9.219
Prosinc	4.543	1.793	6.336
UKUPNO	60.881	38.214	99.025

IZVOR: DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU, WWW.DZS.HR

GRAFIKON 1: DOLASCI DOMAČIH I STRANIH TURISTA PO MJESECIMA NA PODRUČJU OBŽ-A

IZVOR: DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU, WWW.DZS.HR

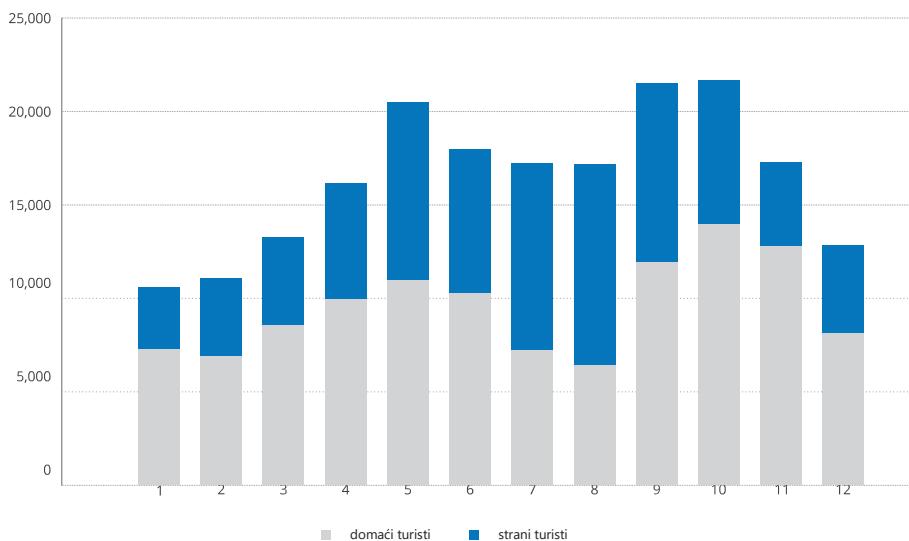
TABLICA 5: BROJ NOĆENJA DOMAČIH I STRANIH TURISTA U 2018. NA PODRUČJU OBŽ-A

Mjesec	Broj noćenja		
	Domaći	Strani	Ukupno
Siječanj	7.184	3.253	10.437
Veljača	6.795	4.130	10.925
Ožujak	8.453	4.685	13.138
Travanj	9.839	6.120	15.959
Svibanj	10.839	9.388	20.227
Lipanj	10.126	7.658	17.784
Srpanj	7.147	9.870	17.017
Kolovoz	6.337	10.638	16.965
Rujan	11.799	9.446	21.245
Listopad	13.768	7.637	21.405
Studeni	12.606	4.489	17.095
Prosinac	8.015	4.692	12.707
UKUPNO	112.908	82.006	194.904

IZVOR: DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU, WWW.DZS.HR

GRAFIKON 2: NOĆENJA DOMAĆIH I STRANIH TURISTA PO MJESECIMA NA PODRUČJU OBŽ-A

Broj noćenja 1.-12.2018.

IZVOR: DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU, WWW.DZS.HR

2.5.2. Smještajna i ugostiteljska ponuda na području Općine Podravska Moslavina

Turistička aktivnost na području Općine Podravska Moslavina vrlo je niska. Takvo je stanje karakteristično za većinu područja kontinentalne Hrvatske, posebice onih ruralnih, s obzirom na to da se u kontinentalnim županijama nalazi tek oko 5 % ukupnih smještajnih kapaciteta u Hrvatskoj. Prema izvješću Državnoga zavoda za statistiku Turizam u 2017., na području Osječko-baranjske županije nalazi se ukupno 3.313 postelja. Osim u Osijeku, najveći se broj postelja nalazi na područjima Bilja, Bizovca, Đakova i Kneževih Vinograda.

Na području Općine Podravska Moslavina nema osiguranih smještajnih kapaciteta. Za razvitak turizma, što uključuje i osiguranje smještaja, zainteresirano je nekoliko obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava koji bi osnovnu poljoprivrednu djelatnost proširili ugostiteljskom te u okviru svojih obiteljskih gospodarstava nudili gostima smještaj i hranu.

Ugostiteljska ponuda jedan je od važnih turističkih sadržaja, kako za izletnički, jednodnevni turizam, tako i za višednevni boravak. Na području Općine Podravska Moslavina četiri su ugostiteljska objekta registrirana za djelatnost 56.30 Djelatnosti pripreme i usluživanja pića, dok za djelatnost 56.10 Djelatnosti restorana i ostalih objekata za pripremu i usluživanje hrane nema registriranih ugostiteljskih objekata.

Upravo je nedovoljno razvijeno ugostiteljstvo i nepostojanje smještajnih kapaciteta za potrebe turističkih aktivnosti jedan od osnovnih razvojnih izazova u turizmu općenito, pa tako i onog na području Općine Podravska Moslavina.

Kao mjera za ublažavanje ovoga stanja, u naseljima Općine Podravska Moslavina izgrađeni su društveni domovi u kojima su uređene kuhinjske prostorije, sa svim potrebnim posudama i ostalim potrepštinama, što omogućava kvalitetno korištenje ovih objekata u razne svrhe pri održavanju manifestacija i događanja.

Općina Podravska Moslavina prema svom geografskom položaju ima sve pred uvjete za aktivan razvitak turizma. Bogate vodene površine, lovište, nezagađen okoliš i blizina drugih naselja s razvijenim kontinentalnim turizmom, veliki su potencijal Općine Podravska Moslavina koji nije dovoljno iskorišten, pa je potrebno razvijati turističku infrastrukturu, osmišljavati specifične turističke sadržaje, kao i prateće djelatnosti, s naglaskom na seoskom turizmu, športskoj rekreaciji i ugostiteljskoj ponudi autohtonih proizvoda. Jedan od značajnih projekata općinske uprave usmjeren razvitu ruralnoga turizma je preuređenje karaule - bivšega vojnoga objekta, u sklopu kojega je predviđen rekreacijski centar, restoran i bungalovi, a u planu je i uređenje biciklističkih staza i šetnica prema Donjem Miholjcu.

3

Vizija i strateški ciljevi razvijanja turizma općine Podravska Moslavina

Strateški razvojni plan turizma Općine Podravska Moslavina za razdoblje od 2018. do 2022. sadrži viziju prioriteta i zadanih mjera kojima se želi postići turistički razvitak općine u zadanom razdoblju zahvaljujući prirodnim, povijesnim i kulturnim bogatstvima kojima obiluje ovo područje. Strateški ciljevi Strateškoga razvojnog plana turizma Općine Podravska Moslavina obuhvaćaju sve aspekte bitne za lokalni razvitak te sadrže pregled željenih rezultata koji se planiraju postići konkretnim mjerama, a proizlaze iz vizije. Ciljevi, prioriteti i mјere u međusobnoj su simbiozi te pridonose ostvarenju vizije lokalnoga razvinka. Pretpostavka je da bi njihova primjena mogla pridonijeti održivom rastu općine, što je od presudne važnosti za stanovnike, kao i za unaprjeđenje postojećega životnoga standarda, s obzirom na to da su one usmjerene na stvaranje radnih mјesta, osiguranje boljih životnih uvjeta, kao i sprječavanje odljeva stanovništva, jednog od najvećih problema. Temelj daljnjega razvinka usmјeren je k očuvanju identiteta sela, što i proizlazi iz činjenice da je Općina Podravska Moslavina tradicionalna općina modernih pogleda usmјerenih prema svakom pojedinca kao okosnici kulturnoga identiteta i gospodarskoga prosperiteta temeljenoga na poljoprivredi i turizmu. U dalnjem dijelu Strategije određeni su prioriteti, mјere, projekti zahvaljujući prepoznatim snagama, slabostima, prilikama i prijetnjama u najvažnijim sektorima. Predmetna analiza je ujedno i ključ u određivanju vizije daljnjega razvinka Općine Podravska Moslavina.

3.1. SWOT analiza

SWOT analiza je alat strateškoga planiranja koji sažeto i jezgrovito sumira ključne aspekte razvitka pojedinoga projekta, ekonomskoga sektora ili nekoga područja. U skladu sa značenjem akronima (eng. SWOT - Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats - snage, slabosti, mogućnosti, prijetnje) ključni analitički nalazi razvrstani su u:

Strengths - snage - područja koja u osnovi znače prednost nad konkurentima;

Weaknesses - slabosti - otežavajuće okolnosti za razvitak koje je nužno poboljšati ili zaobići tako da se usvoje strateški razvojni pravci za koje ovi elementi nisu presudni;

Opportunities - prilike / mogućnosti - elementi i nadolazeći trendovi, prvenstveno iz vanjskoga okruženja, a koji bi se mogli iskoristiti u izgradnji konkurentске prednosti;

Threats - prijetnje - elementi i nadolazeći trendovi iz vanjskoga okruženja koji mogu otežati, usporiti ili dugoročno čak i onemogućiti razvitak.

SWOT analiza mogućnosti razvitka turizma na području općine Podravska Moslavina sa- stavljen je na temelju:

- analize stanja u sektoru turizma,
- uspoređivanja stanja turizma sa stanjem u okruženju - okolnim općinama, županijama i prekograničnim područjem kao mogućim konkurentima;
- analize razvojnih dokumenata i službenih politika Republike Hrvatske i unjima određenih razvojnih prioriteta.

SNAGE

- bogatstvo vodnih resursa iz prirodnih vodotoka,
- rijeka Drava kao temelj razvitka turizma i poljoprivrede,
- izgrađena vodoopskrbna mreža na području općine,
- stanovnici kao dobri domaćini turistima,
- razvijena kulturno-povjesna baština i slavonski običaji,
- postojanje velikoga broja OPG-ova,
- postojanje prostorno-planske dokumentacije,
- izgrađene lokalne nerazvrstane ceste,
- postojanje rijeke Drave kao plovnoga puta,
- postojanje KUD-a koji njeguje tradiciju i folklor,
- postojanje ribičke i lovačkih udruženja,
- postojanje vjerskih objekata.

SLABOSTI

- starost i loša obrazovna struktura poljoprivrednoga stanovništva,
- nedovoljan broj smještajnih kapaciteta
- velik postotak nezaposlenih, osobito mladih,
- starenje stanovništva i niska stopa nataliteta,
- iseljavanje mladih,
- nedovoljno poduzetničke inicijative kod stanovnika,
- nesklonost povezivanju i udruživanju proizvođača,
- nedovoljna svijest građana o zaštiti okoliša,
- nepostojanje biciklističkih staza,
- nepostojanje prometne povezanosti s prekograničnim naseljima,
- velik broj korisnika socijalne skrbi,
- negativan prirodni prirast,
- velik broj socijalno ugroženoga stanovništva.

PRIЛИKE

- potencijal za razvitak ekološke poljoprivrede,
- razvitak seoskoga turizma,
- zaštita autohtonih proizvoda,
- mogućnost iskorištenja rijeke Drave za turizam,
- mogućnost izgradnje smještajnih kapaciteta za potrebe lovnoga turizma,
- trend rasta potražnje za kontinentalnim turizmom,
- jača promocija tradicionalne kulture,
- uređenje zimske luke i pristaništa za kompu,
- potencijal za razvitak riječnoga turizma,
- izgradnja ruta biciklističkih staza,
- korištenje vanjskih izvora financiranja (fondova EU) za realizaciju infrastrukturnih i socijalnih projekata,
- mogućnost korištenja državne imovine i objekata za potrebe rekreacije i turizma,
- EU fondovi kao prinos razvitku turističkih područja,
- razvitak inovativne kontinentalne turističke ponude i infrastrukture,
- podizanje kvalitete života u ruralnom području.

PRIJETNJE

- složena zakonska regulativa, učestale zakonske promjene u turizmu,
- zapostavljanje kontinentalnoga turizma,
- uvoz jeftinijih poljoprivrednih proizvoda sa stranih tržišta,
- zagađenje tla, zraka i vode,
- nekonkurentnost domaće proizvodnje,
- nedovoljna financiranja na području razvitka inovativnih oblika turizma,
- nestabilni uvjeti poslovanja,
- nestajanje tradicijskih vrijednosti i globalizacija,
- odljev i migracije mladih i školovanih kadrova,
- izumiranje kulturnih i povijesnih tradicija,
- gubitak statusa općine.

3.2. Prioriteti i mjere

Polazeći od Lokalne razvojne strategija općine Podravska Moslavina kao središnjega plan-skoga dokumenta koji određuje ključne razvojne ciljeve i prioritete u razvoju općine za razdoblje od 2015. do 2020., Strategija razvitka turizma je nadgradnja razvitička koja se fokusira na mogućnosti razvitka turizma kao zasebne gospodarske grane. Obje strategije određuju odgovornosti i uloge na razvojnem putu, daju određeni vremenski plan realizacije planiranih mjeru i ključnih projekata.

Razvitak turizma u općini Podravska Moslavina fokusira se na dva cilja:

Cilj 1

Razvitak i unaprjeđenje turističke infrastrukture kroz odgovorno prostorno planiranje, odnos prema okolišu i očuvanju ruralnoga prostora.

Cilj 2

Razvijanje prepoznatljive turističke ponude utemeljene na kulturnoj i prirodnoj baštini.

Svaki od planiranih ciljeva ima i svoje prioritete i mјere kako slijedi:

Cilj 1

**Razvitak i unaprjeđenje turističke infrastrukture kroz
odgovorno prostorno planiranje, odnos prema okolišu
i očuvanju ruralnoga prostora.**

Prioritet 1.1. Razvitak turizma s naglaskom na ruralnom prostoru

MJERE	PROJEKTI
Razvitak općine kao turističke destinacije	<p>BRENDING</p> <ul style="list-style-type: none">• infocentar Podravska Moslavina• horizontalna signalizacija
Turizam događaja, razvitak izletničkoga turizma i promocija tradicionalnih manifestacija	<ul style="list-style-type: none">• razvitak cikloturističkih odmorišta s popratnim sadržajima• izgradnja šetnice uz Baru Zatok i Baru Orešnjačku
Stvaranje turističkog brenda općine i promotivne aktivnosti	<ul style="list-style-type: none">• putevi graha i janjetine
Razvitak smještajnih kapaciteta	<p>KAPACITETI</p> <ul style="list-style-type: none">• izgradnja smještajnog kapaciteta na Vašarištu• izgradnja Turističko-rekreativnog centra Karaula• edukacije za turističke vodiče
Razvitak ljudskih resursa za potrebu turizma, kao i ostalih dionika turističkoga razvijanja	
Razvitak prometne infrastrukture, lokalnoga transporta i transporta do turističkih destinacija	<ul style="list-style-type: none">• uspostava brodske linije između mjesta Podravska Moslavina i Vajszlo• izgradnja pješačko-biciklističke staze Martinci - Viljevo (EUROVELO mreža)• izgradnja kušaonice za rakiju i druge vrste etnoproizvoda
Razvitak eno-gastro turizma, lokalnih proizvoda te popratne turističke infrastrukture za promociju predmetnih proizvoda	

Povoljne karakteristike ovoga prostora, prije svega očuvanost prirodne komponente, izvr- stan

geoprometni položaj, dobro razvijena poljoprivreda, nameću razvitak održivoga turizma kao alat za kontinuirani porast kvalitete života stanovništva.

Cilj 2

Razvijanje prepoznatljive turističke ponude
utemeljene na kulturnoj i prirodnoj baštini.

Prioritet 2.1. Razvitak turizma s naglaskom na športu, kulturu i sakralnoj baštini te zdravstvenom turizmu

MJERE	PROJEKTI
	KULTURNA I SAKRALNA BAŠTINA
Promocija i osnaživanje vjerskog turizma	<ul style="list-style-type: none">svetište kod Krčenika
Izgradnja, adaptacija i rekonstrukcija infrastrukture za potrebe razvoja zdravstvenog turizma	<ul style="list-style-type: none">razvitak privatnih zdravstvenih ordinacija usko vezanih uz turističko-rekreativni objekt Karaula
	ŠPORT
Izgradnja, adaptacija i rekonstrukcija infrastrukture za šport i športski turizam	<ul style="list-style-type: none">razvitak rekreacijskih terena u sklopu turističko-rekreacijskoga centra Karaula (infrastruktura za potrebu priprema športskih delegacija)
Jačanje športskih udruga i institucija	<ul style="list-style-type: none">međunarodni boćarski turnir KrčenikKolo na gruntišću - međunarodna smotra folklorameđunarodni malonogometni turnir Mirko Šimaraboćarski turnir bračnih parovanatjecanje u lovu ribe udicom na plovakproslava dana svetog Hubertaobilježavanje dana svetog Florijana
	PRIRODNA BAŠTINA
Stvaranje infrastrukture i interpretacije prirodne baštine na području općine	<ul style="list-style-type: none">postavljanje vodenice na Dravi
Razvoj aktivnosti i infrastrukture promatranja ptica	<ul style="list-style-type: none">postavljanje čeka za promatranje pticaizgradnja rute za promatranje ptica
Razvoj aktivnosti i infrastrukture za potrebu ribolovnog turizma	<ul style="list-style-type: none">rekonstrukcija i opremanje Ribičkog doma Štukapostavljanje sadržaja za ribiće i potrebe razvoja ribičkog turizma
Promocija i osnaživanje lovniog turizma	<ul style="list-style-type: none">razvitak Lovišta Šljukapostavljanje čeka za potrebe lovnioga turizmarekonstrukcija i opremanje lovačkoga doma Podravska Moslavina
Razvoj i plasman proizvoda vezanih uz	prirodnu baštinu

- **promocija graha**

slika 11. mjeSni park, podravSka moSlavina

4

Usklađenost strategije s nacionalnim i regionalnim politikama

Lokalna razvojna strategija općine Podravska Moslavina 2015.-2020.

Lokalna razvojna strategija općine Podravska Moslavina 2015.-2020. središnji je planski dokument koji određuje ključne razvojne ciljeve i prioritete u razvitku općine za razdoblje od 2015. do 2020. Strategija daje prikaz trenutačnoga stanja, određuje ciljeve koji bi trebali biti postignuti do 2020., kao i način na koji će se ti ciljevi postići. Strategija određuje odgovornosti i uloge na razvojnog putu, daje vremenski plan realizacije pojedinih ključnih projekata i programa te određuje potencijalne izvore financiranja s planiranjem razvojnoga proračuna.

Svrha Lokalne razvojne strategije općine Podravska Moslavina jest u utvrđivanju razvojnih prioriteta, boljem shvaćanju okoline i mogućih utjecaja, brzini reagiranja i smanjenju troškova zahvaljujući planskom racionalnom pristupu, ali i usklađivanju lokalnih ciljeva s ciljevima na razini EU politika koji će služiti kao osnova budućega gospodarskoga, društvenoga i kulturnoga razvijanja općine. Kvalitetna razvojna strategija olakšava donošenje odluka o ulaganjima u društveno-gospodarski razvitak sukladno određenim prioritetima te ostvarene postavljene vizije i ciljeva.

CILJEVI	PRIORITETI	LOKALNA RAZINA
Razvoj i unaprjeđenje turističke infrastrukture kroz odgovorno prostorno planiranje, odnos okolišu i očuvanju ruralnog prostora	Prioritet 1.1. Razvoj turizma s naglaskom na ruralnom prostoru prema	Lokalna razvojna strategija općine Podravska Moslavina 2015.-2020. Cilj 1.: Stvaranje konkurentnoga gospodarstva / P3 Podrška razvitku turizma / P4 Učinkovito korištenje prirodnih potencijala
Razvijanje prepoznatljive turističke ponude utemeljene na kulturnoj i prirodnoj baštini	Prioritet 2.1. Razvoj turizma s naglaskom na športu, kulturi i sakralnoj baštini te zdravstvenom turizmu Prioritet 2.2. Razvoj turizma s naglaskom na prirodnoj baštini	Cilj 2.: Razvitak i unaprjeđenje infrastrukture, prostorno planiranje i zaštita okoliša / P1 Unaprjeđenje javne infrastrukture / P2 Unaprjeđenje društvene infrastrukture / P4 Zaštita prirode i očuvanje okoliša Cilj 3.: Unaprjeđenje kvalitete života, razvitak partnerstva i međusektorska suradnja / P1 Očuvanje društveno-kulturne baštine / P3 Jačanje uloge OCD-a i razvitak ljudskih potencijala

Lokalna razvojna strategija LAG-a Karašica 2014.-2020.

Strategija LAG-a Karašica za razdoblje 2014.-2020. velikim je dijelom određena okvirima Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske 2014.-2020., prilagođena resursima i potencijalima gospodarskih subjekata, razvojnim planovima i kapacitetima JLS-ova te oplemenjena prinosom velikoga broja Organizacija civilnih društva i građana. Sukladno tomu, određena su tri osnovna cilja: 1. konkurentna poljoprivredna proizvodnja, 2. diverzifikacija usluga i poboljšana kvaliteta života i 3. povećana održivost ekosustava. Strategija razvita ka općine Podravska Moslavina povezana je s ciljevima, prioritetima i mjerama Strategije LAG-a Karašica u sljedećem:

CILJEVI	PRIORITETI	REGIONALNA RAZINA
Razvoj unaprjeđenje turističke infrastrukture kroz odgovorno prostorno planiranje, odnos okolišu i očuvanju ruralnog prostora	Prioritet 1.1. Razvoj turizma s naglaskom na ruralnom prostoru prema	Localna razvojna strategija LAG-a Karašica 2014.-2020. 1.1. Unapređenje kvalitete i razvitak lokalnih proizvoda / 4.2. Potpora za ulaganja u preradu, marketing i/ili razvitak poljoprivrednih proizvoda
Razvijanje prepoznatljive turističke ponude utemeljene na kulturnoj i prirodnoj baštini	Prioritet 2.1. Razvoj turizma s naglaskom na športu, kulturi i sakralnoj baštini te zdravstvenom turizmu ----- Prioritet 2.2. Razvoj turizma s naglaskom na prirodnoj baštini	1.3. Poslovno povezivanje i razvojna partnerstva / 16.4. Potpora za horizontalnu i vertikalnu suradnju sudionika u lancu opskrbe za uspostavljanje i razvitak kratkih lanaca opskrbe i lokalnih tržišta te za promicanje aktivnosti u lokalnom kontekstu u vezi s razvojem kratkih lanaca opskrbe i lokalnih tržišta 2.1. Poticanje poduzetništva u nepoljoprivrednim djelatnostima / 6.4. Ulaganja u razvitak nepoljoprivrednih djelatnosti u ruralnim područjima 2.2. Razvitak temeljnih usluga u ruralnom prostoru / 7.4. Ulaganja u pokretanje, poboljšanje ili proširenje lokalnih temeljnih usluga za ruralno stanovništvo, uključujući slobodno vrijeme i kulturne aktivnosti te povezanu infrastrukturu 3.3. Očuvanje okoliša i korištenje obnovljivih izvora energije / 4.1. Potpora za ulaganja u poljoprivredna gospodarstva

Županijska razvojna strategija Osječko-baranjske županije do kraja 2020.

Županijska razvojna strategija temeljni je strateški planski dokument jedinice područne (regionalne) samouprave, u kojem se određuju ciljevi i prioriteti razvijanja za područje Županije u svrhu jačanja njezinih razvojnih potencijala, s posebnim naglaskom na ulogu velikih gradova i gradova sjedišta županija u poticanju razvijanja te na razvijanje slabije razvijenih područja.

CILJEVI	PRIORITETI	REGIONALNA RAZINA
Razvoj i unaprjeđenje turističke infrastrukture kroz odgovorno prostorno planiranje, odnos okoliša i očuvanju ruralnog prostora	Prioritet 1.1. Razvoj turizma s naglaskom na ruralnom prostoru prema	Županijska razvojna strategija Osječko-baranjske županije do 2020. Učinkovito upravljanje lokalnim i regionalnim razvojem - Povećanje učinkovitosti dionika i institucija u sustavu upravljanja razvojem;
Razvijanje prepoznatljive turističke ponude utemeljene na kulturnoj i prirodnoj baštini	Prioritet 2.1. Razvoj turizma s naglaskom na športu, kulturi i sakralnoj baštini te zdravstvenom turizmu Prioritet 2.2. Razvoj turizma s naglaskom na prirodnoj baštini	Unaprjeđenje kvalitete životnog prostora kroz Prioritet 2.1. Podrška mjerama prostornog planiranja, zaštite okoliša i prirode i Prioritet 2.2. Razvoj komunalnih i drugih infrastrukturnih sustava; Povećanje konkurentnosti gospodarstva i zaposlenosti kroz 3.1. Razvoj i jačanje konkurenčnosti gospodarskih subjekata i 3.3. Jačanje dionika tržišta rada u skladu s potrebama gospodarstva.

Strateški marketinški plan hrvatskog turizma (SMPHT) 2014.-2020.

Strateški marketinški plan hrvatskog turizma (SMPHT) 2014.-2020. je dokument kojim je definiran nacionalni turistički marketing te ostvarivanje ciljeva povećanja snage brenda, povećanje broja dolazaka turista u pred i posezoni te povećanje dnevne potrošnje. Marketinški plan predstavio je prijedlog vrijednosti koje opisuju turističku ponudu tako da objašnjava koristi koje turistička destinacija može pružiti svojim gostima te ih iskoristiti u svojoj promociji.

CILJEVI	PRIORITETI	NACIONALNA RAZINA
Razvoj unaprjeđenje turističke infrastrukture kroz odgovorno prostorno planiranje, odnos okolišu i očuvanju ruralnog prostora	Prioritet 1.1. Razvoj turizma s naglaskom na ruralnom prostoru prema	Strateški marketinški plan hrvatskog turizma (SMPHT) 2014.-2020. Razviti i implementirati hrvatski sustav brendiranja Podrška turističkoj industriji
Razvoj prepoznatljive turističke ponude utemeljene na kulturnoj i prirodnoj baštini	Prioritet 2.1. Razvoj turizma s naglaskom na športu, kulturi i sakralnoj baštini te zdravstvenom turizmu	Provesti edukaciju i program umrežavanja dionika. Stimulirati i poduprijeti razvoj inovativnih iskustava s dodanom vrijednošću
	Prioritet 2.2. Razvoj turizma s naglaskom na prirodnoj baštini	Pojednostavniti kontakte prema hrvatskoj turističkoj industriji.

Strategija razvoja turizma Republike Hrvatske do 2020.

Strategija razvoja turizma Republike Hrvatske do 2020. je dokument koji utvrđuje ključne aktivnosti turističke politike usmjerene na osiguravanje proizvodnih, institucionalnih, organizacijskih i ljudskih pretpostavki za povećanje konkurentnosti hrvatskoga turizma na međunarodnom tržištu. Predstavljena je i vizija razvijanja hrvatskoga turizma 2020. te glavni ciljevi razvijanja i to povećanje atraktivnosti i konkurentnosti koja će rezultirati ulaskom u vodećih 20 turističkih destinacija u svijetu po kriteriju konkurentnosti. Osim navedenoga, strateški ciljevi turističkog razvijanja su i poboljšanje strukture i kvalitete smještaja, novo zapošljavanje, investicije i povećanje turističke potrošnje.

Realizacijom planiranih prioriteta i mjera turističkoga razvijanja općine Podravska Moslavina pridonijet će se ostvarenju ciljeva na nacionalnoj razini.

CILJEVI	PRIORITETI	NACIONALNA RAZINA
Razvoj i unaprjeđenje turističke infrastrukture kroz odgovorno prostorno planiranje, odnos okolišu i očuvanje ruralnog prostora	Prioritet 1.1. Razvoj turizma s naglaskom na ruralnom prostoru prema	Strategija razvoja turizma Republike Hrvatske do 2020. Definiranje jedinstvenih kriterija za strateško planiranje turističkog razvijanja i izrada strateških planova.
Razvoj prepoznatljive turističke ponude temeljene na kulturnoj i prirodnoj baštini	Prioritet 2.1. Razvoj turizma s naglaskom na športu, kulturi i sakralnoj baštini te zdravstvenom turizmu Prioritet 2.2. Razvoj turizma s naglaskom na prirodnoj baštini	Nacionalni program cijeloživotnog učenja za djelatnike u turizmu. Promocija investicija u turizmu. Usklađivanje sustava obrazovanja u ugostiteljstvu s potražnjom. Program razvijanja cikloturizma. Nacionalni program unaprjeđenja obiteljskoga smještaja. Uređenje turističke destinacijske infrastrukture, a posebice šetnica, staza (biciklističkih, pješačkih i sl.), prometne signalizacije, javnih parkirališta i lokalnoga prijevoza

Program ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014.-2020.

Program ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014.-2020. (PRR) predstavlja preduvjet za korištenje sredstava Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj. Programom je utvrđeno 16 mjera koje su usmjereni na povećanje konkurentnosti poljoprivrede, šumarstva i prerađivačke industrije, kao i unaprjeđenje životnih uvjeta u ruralnim područjima. Ciljevi PRR-a su: 1. poticati konkurentnost poljoprivrede, 2. osigurati održivo upravljanje prirodnim resursima i klimatskim promjenama, te 3. postići uravnotežen teritorijalni razvoj ruralnih područja, uključujući stvaranje i očuvanje radnih mjeseta.

Prioriteti PRR-a su: restrukturiranje i modernizacija poljoprivrednoga i prehrambenoga sektora, promicanje okolišno učinkovitoga poljoprivrednoga sustava, poboljšana učinkovitost resursa te pomaka ka klimatski elastičnoj poljoprivredi, prehrambenoj industriji i šumarstvu, smanjenje ruralne depopulacije i povećanje kvalitete života te gospodarski oporavak, prinos prioritetima Europske unije za ruralni razvitak.

Za općinu Podravska Moslavina koja se nalazi na ruralnom području iznimno je važno u svom planiranju dugoročnoga razvijatka uzeti obzir ciljeve i prioritete Programa ruralnoga razvoja:

CILJEVI	PRIORITETI	NACIONALNA RAZINA
Razvoj i unaprjeđenje turističke infrastrukture kroz odgovorno prostorno planiranje, odnos okolišu i očuvanje ruralnog prostora	Prioritet 1.1. Razvoj turizma s naglaskom na ruralnom prostoru prema	Program ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014.-2020. Ulaganja u poljoprivredna gospodarstva.
Razvoj prepoznatljive turističke ponude utemeljene na kulturnoj i prirodnoj baštini	Prioritet 2.1. Razvoj turizma s naglaskom na športu, kulturi i sakralnoj baštini te zdravstvenom turizmu Prioritet 2.2. Razvoj turizma s naglaskom na prirodnoj baštini	Razvitak poljoprivrednih gospodarstava i poslovanja / ulaganje u pokretanje nepoljoprivrednih djelatnosti.

Operativni program Učinkoviti ljudski resursi (OPULJR)

Operativni program Učinkoviti ljudski resursi (OPULJR) usmjeren je na rast zapošljavanja i jačanje socijalne kohezije u Hrvatskoj. Programom su određeni prioriteti ulaganja koji se odnose na zapošljivost i mobilnost radne snage, obrazovanje i cjeloživotno učenje, socijalno uključivanje i dobro upravljanje. Prioriteti u okviru ovog operativnog programa su po lažište u planiranju razvijanja ljudskih resursa na lokalnoj razini pa su tako pojedini prioriteti Strategije razvijanja turizma općine izravno ili neizravno povezani s pojedinim prioritetnim područjima OPURLJP-a.

CILJEVI	PRIORITETI	NACIONALNA RAZINA
Razvoj i unaprjeđenje turističke infrastrukture kroz odgovorno prostorno planiranje, odnos okolišu i očuvanju ruralnog prostora	Prioritet 1.1. Razvoj turizma s naglaskom na ruralnom prostoru prema okolišu i očuvanju	Operativni program Učinkoviti ljudski resursi Promicanje održivoga i kvalitetnoga zapošljavanja i podrška mobilnosti radne snage.
Cilj 2. Razvoj prepoznatljive turističke ponude utemeljene na kulturnoj i prirodnoj baštini	Prioritet 2.1. Razvoj turizma s naglaskom na športu, kulturi i sakralnoj baštini te zdravstvenom turizmu Prioritet 2.2. Razvoj turizma s naglaskom na prirodnoj baštini	Promicanje socijalne uključenosti, borba protiv siromaštva i svake diskriminacije. Jačanje institucionalnih kapaciteta javnih tijela i zainteresiranih strana te učinkovite javne uprave.

Operativni program Konkurentnost i kohezija (OPKK)

Operativni program Konkurentnost i kohezija (OPKK) je plansko-programske dokument namijenjen provedbi kohezijske politike EU i predstavlja temelj za učinkovitu provedbu i korištenje Europskog fonda za regionalni razvoj i Kohezijskog fonda u Hrvatskoj. Pojedini prioriteti i mjere Strategije razvijanja općine su izravno ili neizravno povezani s pojedinim prioritetnim područjima OPKK, a koji pridonosi cilju Ulaganje za rast i radna mjesta putem infrastrukturnih ulaganja u područja prometa, energetike, zaštite okoliša, ICT-a i pružanja potpore razvitičku poduzetništva i istraživačkih djelatnosti. OPKK predstavlja temelj za učinkovitu provedbu i korištenje Europskog fonda za regionalni razvoj i Kohezijskog fonda u Hrvatskoj. Pojedini prioriteti i mjere turističkog razvijanja općine Podravska Moslavina izravno su ili neizravno povezani s pojedinim prioritetnim područjima OPKK-a.

CILJEVI	PRIORITETI	NACIONALNA RAZINA
Razvoj unaprjeđenje turističke infrastrukture kroz odgovorno prostorno planiranje, odnos okolišu i očuvanju ruralnog prostora	Prioritet 1.1. Razvoj turizma s naglaskom na ruralnom prostoru prema	Operativni program Konkurentnost i kohezija Promicanje poduzetništva, posebno olakšavajući ekonomsko iskorištanje novih ideja i poticanje stvaranja novih poduzeća, uključujući putem poslovnog inkubatora
Razvoj prepoznatljive turističke ponude utemeljene na kulturnoj i prirodnoj baštini	Prioritet 2.1. Razvoj turizma s naglaskom na športu, kulturi i sakralnoj baštini te zdravstvenom turizmu Prioritet 2.2. Razvojturizma s naglaskom na prirodnoj baštini	Podupiranje kapaciteta MSP za rast na regionalnim, nacionalnim i međunarodnim tržištima i inovacijske procese. Ulaganje u obrazovanje, osposobljavanje i strukovno osposobljavanje. Ulaganje u zdravstvenu i socijalnu infrastrukturu. Pružanje podrške fizičkoj, gospodarskoj i socijalnoj obnovi zapuštenih zajednica na urbanim i ruralnim područjima.

Ostale strategije od značaja za razvitak turizma na području općine Podravska Moslavina:

Europa 2020

Ciljevi Strategije Europa 2020 usmjereni su na područja zapošljavanja, istraživanja i razviti- ka, obrazovanja, smanjenja siromaštva i socijalnoga uključivanja te klime i energije. Države članice prenose ove ciljeve u svoje nacionalne ciljeve, u skladu s mogućnostima i okol- nostima u pojedinoj državi, kako bi pridonijele ispunjavanju zajedničkih ciljeva. Imajući u vidu smjernice koje daje Europa 2020, na nacionalnoj se razini donose različiti planski do- kumenti koje prate planski dokumenti na regionalnoj i lokalnoj razini pa tako i Strateški razvojni plan turizma općine Podravska Moslavina za razdoblje od 2018. do 2022. godine. Ciljevi Europe 2020 su dosta široko postavljeni pa se i općina Podravska Moslavina uklapa u: Uključivi rast - Rast koji uključuje sve zemlje članice, regije i svakoga pojedinca je gos- podarstvo visoke zaposlenosti i socijalne uključenosti; Pametan rast - Rast i razvoj gospo- darstva zasnovanoga na znanju i inovacijama i Održivi rast - Rast koji uključuje učinkovitu uporabu resursa i energije te ekološki prihvatljivo i konkurentno gospodarstvo.

Strategija razvoja ljudskih potencijala OBŽ-a

Na razini Osječko-baranjske županije usvojena je Strategija razvoja ljudskih potencijala Osječko-baranjske županije 2020. kojom se određuje vizija, ali i prioritetni ciljevi te mјere za postizanje vizije razvoja ljudskih potencijala. U ovoj su Strategiji određeni prioritetni ci- ljevi:
1. razvoj sustavnog upravljanja ljudskim potencijalima, 2. razvoj ljudskih potencijala,
3. uspostavljanje održivog i funkcionalnog tržišta rada. U interesu je općine Podravska Moslavina provedbom određenih mјera i aktivnosti sadržanih u Lokalnoj razvojnoj stra- tegiji Općine Podravska Moslavina pridonijeti realizaciji svog Strateškog razvojnog plana turizma općine Podravska Moslavina za razdoblje od 2018. do 2022. godine.

Strategija razvoja javne uprave 2015.-2020. strateški je dokument koji predstavlja okvir za razvoj javne uprave i usmjerena je na unaprjeđenje upravnih kapaciteta te na bolju organizaciju javne uprave.

Strategija razvoja poduzetništva u Republici Hrvatskoj 2013.-2020. usmjerena je na jačanje poduzetničkoga potencijala i unaprjeđenje kulture poduzetništva. Strategija ima jedan opći cilj - povećanje konkurenčnosti maloga gospodarstva u Hrvatskoj te pet podciljeva: 1. poboljšanje ekonomiske uspješnosti, 2. poboljšan pristup financiranju, 3. promocija poduzetništva, 4. poboljšanje poduzetničkih vještina i 5. poboljšano poslovno okruženje.

Strategija razvoja društvenog poduzetništva u RH za razdoblje 2015.-2020.

Društveno poduzetništvo važno je posebice za zapošljavanje ranjivih skupina (teže zapo- šljivih skupina kao što su osobe s invaliditetom, Romi, itd.) i osiguranje socijalnih usluga u zajednici. U tom svojstvu društveni poduzetnici su partneri javnom sektoru u osiguranju socijalnih i javnih usluga. S obzirom na to da je na području općine velik broj udruga koje djeluju na korist zajednice, znatan broj njihovih aktivnosti može se usmjeriti za pomoć marginaliziranim skupinama i stvaranje prepostavki za njihovu veću konkurentnost na tržištu rada (eduksije, umrežavanje, iniciranje i izgradnja partnerstva između svih sektora itd.).

4.1. Financijske mogućnosti za provedbu zacrtanih projektnih aktivnosti

Kako bi planirane mjere bile provedene, nužno je osigurati odgovarajuće financiranje. Općina svojim nedostatnim financijskim kapacitetima ne može samostalno realizirati predmetne projekte pa će ih aplicirati na potencijalne druge izvore financiranja. Projekti koji se planiraju realizirati i koji su predmet ovoga dokumenta, prvenstveno moraju biti u skladu sa Zakonom o proračunu (NN 87/08, 136/12, 157/15), Zakonom o izvršavanju državnog proračuna (NN 124/17, 108/18), Pravilnikom o proračunskim klasifikacijama (NN 26/2010 i 120/13) i Pravilnikom o postupku zaduživanja te davanju jamstava i suglasnosti jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (NN 55/09 i 139/2010).

Mogućnosti sufinanciranja projekata su::

- strukturni i kohezijski fondovi EU (mjere Ruralnog razvoja, ESF i drugi programi – razvoj prirodne i kulturne baštine, itu mehanizam i sl.);
- programi zajednica – npr. Obzor 2020. (Horizon 2020) novi je program Europske unije za istraživanje i inovacije za razdoblje od 2014. do 2020. koji objedinjuje aktivnosti Sedmog okvirnog programa (FP7), inovacijske aspekte Programa za konkurentnost i inovacije (CIP) i prinos Europske unije Europskom institutu za inovacije i tehnologiju (EIT);
- javno-privatno partnerstvo - zajednička provedba i financiranje aktivnosti u proizvodnji javnih usluga ili proizvoda u partnerstvu javnoga i privatnoga sektora. Prednost je financiranja JPP-om u tom što ovakav način sufinanciranja pruža mogućnost izbjegavanja povećanja javnog duga;
- Hrvatska banka za obnovu i razvoj (HBOR).

5

Komunikacija i informiranje

Kako bi transparentnost u provedbi predmetnoga dokumenta bila na najvišoj razini, informacije o svim koracima u provedbi Strateškog razvojnog plana turizma općine Podravska Moslavina bit će redovno objavljivani i ažurirani:

- na službenoj web stranici Općine - i do sada su uloženi veliki napor i svi dokumenti bili objavljeni na mrežnoj stranici Općine, na kojoj će biti redovno objavljivani i svi koraci u realizaciji predmetnoga dokumenta te eventualne izmjene;
- na društvenim mrežama - Općina će redovito objavljivati sve aktualnosti;
- u medijima (tisku, radiju i televiziji) - Općina će redovito informirati javnost objavljanjem članaka, javnim nastupima, tiskovnim konferencijama i obavijestima u regionalnim i nacionalnim medijima;
- publikacijama i promotivnim materijalima.

Ciljevi komunikacije

Sve navedene komunikacijske aktivnosti bit će usmjerene ostvarenju općeg i specifičnih komunikacijskih ciljeva:

Opći komunikacijski cilj ovog strateškog turističkog dokumenta je promicanje mogućno- sti uključivanja u provedbu aktivnosti temeljenih na definiranim mjerama.

Specifični komunikacijski ciljevi su:

- informirati stanovnike općine o mogućnostima uključivanja u provedbu partnerskih aktivnosti, predstaviti dobru praksu i rezultate ove strategije,
- povećanje razine informiranosti svih društvenih dionika o strateškim odrednicama turističkog razvijanja općine,
- povećanje razine informiranosti svih društvenih dionika o potencijalima za suradnju na projektima turističkog razvijanja,
- osiguranje transparentnosti provedbe strategije.

Ciljane skupine komunikacijskih aktivnosti definirane su na razini svih zacrtanih ciljeva i sve komunikacijske aktivnosti bit će usmjerene komuniciranju s pripadnicima tih ciljanih skupina. Također, komunikacijske aktivnosti provodit će se kontinuirano, a za njihovo financiranje bit će zadužena Općina Podravska Moslavina u okviru raspoloživih sredstava, dok će u slučaju raspoloživosti, komunikacijske aktivnosti dijelom biti financirane iz dostupnih fondova EU, ukoliko se tematski budu preklapale sa strategijom. Kao pokazatelje uspješnosti Općina postavlja broj dosegnutih pripadnika ciljanih skupina.

Ciljane skupine:

- opća javnost (svi stanovnici općine),
- prenositelji informacija,
- dionici turističkog razvijanja općine/turistički djelatnici,
- potencijalni dionici turističkog razvijanja.

Na razini specifičnih komunikacijskih ciljeva s ciljanim će se skupinama komunicirati putem već navedenih kanala (mrežne stranice općine, društvene mreže, mediji, te publikacije i promomaterijali), dok će se pojedinim ciljanim skupinama pristupiti putem direktnijih ad-hoc metoda komunikacije:

- sastanci,
- predavanja,
- fokus grupe,
- instant poruke,
- interna komunikacija,
- razgovori.

Vodeći računa o troškovnoj učinkovitosti navedenih aktivnosti, one će biti organizirane u sklopu aktivnosti koje općina već provodi, te će se iskoristiti prisutnost pripadnika ciljanih skupina kako bi se ostvarili ciljevi informativno-komunikacijskih aktivnosti.

CILJANA SKUPINA	KLJUČNA PORUKA
Opća javnost (stanovnici općine)	Poljoprivreda i turizam okosnice su kulturnog identiteta i gospodarskog prosperiteta općine Podravska Moslavina.
Prenositelji informacija	Općina Podravska Moslavina bogata je resursima na kojima se temelje ruralni i održivi turizam, te će kroz naredno razdoblje aktivno raditi na njihovom aktiviranju.
Dionici turističkog razvijanja općine	Općina Podravska Moslavina strateškim je planom razvijanja turizma definirala osnovu dalnjim aktivnostima koje je moguće dijelomično financirati kroz dostupne EU i nacionalne izvore finansiranja.
Potencijalni dionici turističkog razvijanja	Moguće je aktivirati neiskorištene potencijale u svrhu turističkog razvijanja i na taj način povećati osobni i društveni prosperitet.

Ključne poruke

Općina Podravska Moslavina će s ciljem ostvarenja zacrtanih komunikacijskih ciljeva u komunikaciji s pripadnicima ciljanih skupina vezanoj uz Strateški razvojni plan turizma općine Podravska Moslavina za razdoblje od 2018. do 2022. godine koristiti unaprijed definirane poruke posebno prilagođene modalitetima svake od definiranih ciljanih skupina.

U skladu sa zakonima Republike Hrvatske vodit će se računa o pravu na jednak pristup informacijama. Invaliditet, etničko podrijetlo, spolne i dobne razlike bit će uzete u obzir pri oblikovanju komunikacijskoga pristupa te će se i model komunikacije prilagoditi pojedinim ciljanim skupinama. Svi će materijali biti dostupni u prikladnim formama te će pravo na informaciju biti zajamčeno svima kroz lako dostupne i prilagodljive oblike distribucije informacija, kako je ranije i navedeno. Jedinica lokalne samouprave ne može samostalno sve provesti pa će za to biti potrebno neprekidno informiranje javnosti. Tako će se povećati i transparentnost u provedbi zacrtanih prioriteta, mјera i ciljeva, ali i potaknuti zajednicu na aktivnije uključivanje u provedbu predmetnoga dokumenta. Upravo takva vrsta komunikacije i odnosa uspostavljena je i prilikom izrade ovoga dokumenta.

Svaka od ključnih poruka samo je okosnica komunikacije s ciljanim skupinama, a da bi se kao takva uspješno plasirala, bit će potrebno dodatno je objasniti, ilustrirati primjerima dobre prakse i na strateški osmišljen način približiti pripadnicima ciljanih skupina. S tim na umu, općina će po potrebi angažirati i vanjsku stručnu pomoć, a ovisno o količini raspoloživih resursa, kako bi se povećala kvaliteta informacijsko-komunikacijskih kampanja.

6

Zaključak

Strateški razvojni plan turizma općine Podravska Moslavina izrađen je u skladu sa Strateškim razvojnim programom općine Podravska Moslavina, kao i Pravilnikom o obveznom sa- držaju, metodologiji izrade i načinu vrednovanja županijskih razvojnih strategija (NN 53/10), a koji je propisalo Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU (MRRFEU). Isti dokument jasno određuje potrebe za razvitkom turizma općine Podravska Moslavina te razrađuje viziju, ciljeve, prioritete, mјere, ideje, projekte. Kako bi uspješno pokrenuli razvitak turizma na području općine kroz predviđene projekte i kroz jasno zacrtane planove, od velike je važnosti i pomoći suradnja s civilnim udruženjima, gospodarstvenicima, poljoprivrednicima, kao i svim drugim pojedincima koji svojim konstruktivnim razmišljanjem i radom žele pridonijeti razvijanju lokalne zajednice.

Trend porasta turističkih putovanja

Na krilima rasta svjetskog gospodarstva, sve više pojedinaca počinje ostvarivati višak prihoda koji usmjerava u zadovoljenje nekih viših razina potreba. Turizam i putovanja su jedna od takvih potreba. Stanovnici nekad slabije razvijenijih zemalja ulaze na globalno tržište i sve više putuju. Stanovnici razvijenijih zemalja, koji su i do sada prednjačili u turističkoj potrošnji okreću se novim izazovima, te u turizmu dolazi do fragmentacije potražnje: nekad slabo atraktivne destinacije zahvaljujući strateškom pristupu promociji i brandiranju postaju poželjna odredišta, a turisti više ne traže samo sunce i more, nego prvenstveno autentična iskustva u autentičnim lokalnim sredinama.

Prilika za male, neotkrivene ruralne destinacije

Zahvaljujući jačanju takvih trendova, otvaraju se prilike na turističkom tržištu i za manje razvijena odredišta - poglavito ona u ruralnim sredinama. Pametnim, uključivim i strateškim pristupom, uz korištenje raspoloživih sredstava iz nacionalnih ili EU izvora, male sredine s neotkrivenim, ali postojećim potencijalima, mogu proaktivno djelovati u smjeru turističkog razvitka i plasirati svoje proizvode i usluge na turističko tržište. Ovaj je strateški dokument upravo prvi korak u tom smjeru i u narednom razdoblju poslužit će kao putokaz svim budućim zajedničkim naporima pripadnicima svih sektora civilnog društva s područja općine Podravska Moslavina u iznalaženju rješenja koja će pridonijeti razvitu postoećih i stvaranju novih kapaciteta s ciljem plasiranja tih kapaciteta na turistička tržišta u vidu jedinstvenih iskustava i doživljaja.

